

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 11/2014 (2537) Rok LV 16.3.2014

Czym jest modlitwa?

Rozmyślania na Wielki Post (II)

str. 2

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Fot. GK

Rozmyślania na Wielki Post (II)

ks. prof. dr hab. Tadeusz Guz

Być wielkim klęcznikiem modlitwy...

Dzisiaj pragniemy rozważyć jakże doniosły i aktualny temat w rozwoju duchowym i religijnym każdego z nas: Eucharystia a modlitwa, post i jałmużna.

Rozpocznijmy zatem od pytania: Czym jest modlitwa? Jeden z poetów odpowie – modlitwa jest „skrzydłami wiary, lustrem miłości, pieczęcią cnoty, zasuwą grzechu i zasiewem nadziei w Bogu” (Wilhelm Schubert). W oczach ducha tego świata modlą się tylko słabi, niedający sobie rady ze sobą, życiem i pracą, bądź modlą się tylko potrzebujący, chorzy, więźniowie albo ludzie przegrani, którym pozostała już tylko... modlitwa. Z politowaniem patrzy się – niestety także coraz częściej na polskiej ziemi – na ludzi modlitwy. Zdarza się nawet, iż kapłan do kapłana powiada: „tylko nie módl się na oczach innych kapłanów, bo uznają ciebie za zdewociałego”. Czego uczy nas Boski Mistrz z Nazaretu, a dzisiaj obecny pośród nas w tajemniczych głębinach Eucharystii?

On, jako wszechmocny Pan

Nieba i Ziemi i zarazem prawdziwy Człowiek spędza całą noc na modlitwie do Ojca, ponieważ wg Niego modlitwa to stałe bycie z Bogiem, rozmowa z Nim, słuchanie Ojca, jako Praźródła Prawdy, bowiem tylko ona może w pełni nasycić nasz rozum, naszą wolną wolę Miłością. Ani katedra, ani biblioteka uniwersytecka, choć są znaczącym dobrem, nie zbliżają nas tak precyzyjnie do Prawdy jak życie, które staje się klęcznikiem. Ktoś powiedział, że człowiek „uczy się bycia chrześcijaninem na kolanach a nie w akademiach teologicznych”. Chrystus uczynił swoje ziemskie życie klęcznikiem i modlił się w żłóbku stajenki betlemskiej, w domu nazaretańskim, w stolarni, św. Józefa, na piasku pustynnym podczas kuszenia przez diabła i zachęcał swoich apostołów do modlitwy: „Czuwajcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie” szatana, który wg św. Jana od Krzyża najbardziej „obawia się duszy zjednoczonej z Bogiem, podobnie jak Boga samego”. Także fale jeziora Genezaret, otaczające wzgórze skaliste, świątynia jerozolimska i każda synagoga, były świadkami modlitwy Mesjasza. Jezus traktuje każdą piędź ziemi, jako klęcznik, skąd zanosi modlitwy do Ojca i rozmawia z Duchem Św. Datby Bóg, by całe nasze człowieczeństwo uklękło przed Bogiem w Niebie, by nasza piękna ojczyzna polska, francuska i każda inna, stała się jednym wielkim klęcznikiem, skąd zanoszone są nieustannie modlitwy, nasze oraz naszych sióstr i braci, wszystkich Narodów ku Bogu.

ciąg dalszy na str. 8

Miserikordyna - 59 granulek dosercowych

Ty też możesz wypróbować ten lek...

Parę tygodni temu, Papież Franciszek zaproponował wiernym specjalny środek... medyczny: 59 granulek dosercowych. Zrobił to wówczas, po odmówieniu niedzielnej modlitwy Anioł Pański. Następnie jego współpracownicy rozdali pielgrzymom obecnym na Placu św. Piotra 25 tys. pudełeczek zawierających pochodzącą z Polski... Miserikordynę.

Papież z okna Pałacu Apostolskiego prezentował światu lek na współczesne czasy ukryty w białym pudełeczku z wizerunkiem serca oplecionego koroną cierniową.

Papież-farmaceuta mówi: „Chciałbym wam wszystkim polecić pewne lekarstwo. Ktoś pomyśli: Papież stał się aptekarzem? Jest to specjalne lekarstwo (...). Chodzi o «duchowe lekarstwo» zwane Miserikordyną. Pudełeczko zawiera 59... granulek dosercowych. (...) Weźcie je. Znajdziecie tam... różaniec... Jest to duchowa pomoc dla naszej duszy oraz dla szerzenia wszędzie miłości, przebaczenia i braterstwa. Nie zapomnijcie zabrać tego leku, ponieważ dobrze robi na serce, duszę i na całe życie!”.

Miserikordynę rozdawali na placu gwardziści szwajcarscy, misjonarki miłości oraz papieski jałmużnik. To właśnie abp. Konrad Krajewski miesiąc wcześniej zaprezentował Papieżowi ten niezwykły lek, który od razu zdobył jego pełną aprobatę.

„Ten lek wydał mi się tak trafny na współczesne czasy, że gdy tylko go odkryłem wziąłem jedno opakowanie i pobiegłem z nim do Domu św. Marty. Pokazując powiedziałem: «Ojciec Święty pewno już ma jakieś problemy z sercem, więc może warto by było ten lek zażyć...» – opowiada abp. Krajewski. Ojciec Święty przyglądał się dokładnie pudełeczku i powiedział: «Nie znałem tego leku». Zaczął otwierać pudełeczko i zobaczył, że jest w nim różaniec i obrazek Jezusa Miłosiernego. W jego oczach pojawiły się łzy, był wzruszony”.

Papieski jałmużnik opowiada, że Franciszek dokładnie wczytał

się w recepturę... Jest tam mowa, o której godzinie należy używać leku, czy mogą go stosować kobiety w ciąży i czy ma skutki uboczne. Od razu potem zaproponował: «A może byśmy rozdali taki lek?».

Patent na Miserikordynę należy do kleryków seminarium gdańskiego. Diakon Błażej Kwiatkowski zanim pomyślał o kapłaństwie skończył bowiem farmację. Wiedzę medyczną połączył z doświadczeniem duchowym i tak powstała Miserikordyna. Składa się na nią różaniec, obrazek Jezusa Miłosiernego, a także ulotka. Zawiera ona informację, o tym, że leku można używać raz dziennie, albo ile dusza pragnie w zależności od stanu pacjenta. Kuracja nie wymaga konsultacji z lekarzem, jest za to w stu procentach skuteczna. Skuteczność ta gwarantowana jest słowami samego Jezusa.

Uwaga! I Państwo możecie zamówić Miserikordynę (w polskiej lub francuskiej wersji) w Polskiej Misji Katolickiej we Francji (263bis, rue Saint Honoré 75001 Paris; tél. 01 55 35 32 32), w cenie 4,5 € za opakowanie. □

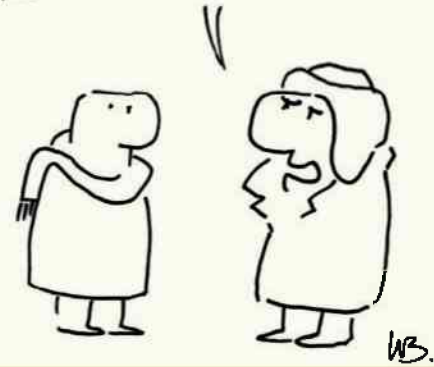
Telegram bez... Nobla

Tymczasem mamy wiosenne przesilenie. Pejawiły się pierwsze pączki na drzewach i zaczyna ją złościć się forsyja. W tym roku ważniejsze jednak wydaje się globalne przesilenie zbiorowcy, światowcy... świadomości. No tak, bo przecież putinowskie barce wokół Ukrainy, każdemu jednemu z nas musiały na nowo coś uświadomić. I jeżeli tylko maniackalna schizofrenia kremlowskiego satrapy nagle nie będzie miała nawrotu, można przez chwilę odetchnąć. Odetchnąć wiosennym powietrzem, wyciągając wnioski z krymskiej lekcji. Otóż Rosjanie winni uświadomić sobie, że ich sowieckie metody traktowania świata, na potęgę dzisiaj na dużo większy cpań, a i koszty z tym związane mogą znacznie przekroczyć korzyści. Bez troski Zachód, z Obamą, Hollandem i Merkel, z kolei mógł sobie uświadomić, że Moskale, pod panowaniem KGB-owca o politycznych skłonnościach jest wciąż na zwiększonym zagrożeniem dla całego świata. Ukrainę znowu winni, z rosyjskiego nu jazdu na Krym, wyciągnąć naukę, że demokracja wcale nie jest zabarwą, w której objęcie jest czy do władzy de puszcza rosyjskiego zausznika. To bowiem rychło de prowadzić może do utraty niepodległości. Powinno to też uzmysłowić naiwnemu społeczeństwu polskiemu, iż żelby być bezpiecznym, trzeba być silnym państwem, bo suwerenność nie jest dana darmo i na zawsze. A dumujących za pełnie kręjących żurnalistów, którzy już, już przyznawali min. Sikorskiemu Nobla „za Ukrainę”, krymskie przypadki winny otrzeźwić... Bo prepaganda sukcesu i wazeliniarstwo nie powinny jednak odbierać rozumu. P.O.

Z NOTATNIKA MALKONTENTA
 - LEDWO ZDAŻYŁ CZŁOWIEK
 PRYZYWCZAĆ SIĘ DO ZIMY
 A TU JUŻ WIOSNA ZA PASEM...

russ. Leszek Biernacki

Z SATYRYCZNEJ TEKI

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Znamienne świadectwa – str. 5
- | Ukraina na rozdrożu – str. 6
- | Jan Paweł II – patron codzienności – str. 8
- | Le retour des héros – str. 11
- | Nowe postacie w Panteonie – str. 13

Ukraina, czyli historia na żywo...

Bogdan Usowicz

Oglądając transmisję z kijowskiego Majdanu żywcem wracają obrazy kreślone ręką Sienkiewicza w „Ogniem i mieczem”. Pomimo grozy sytuacji, trudno było nie porównywać scen z kozackich obrad ze współczesnym wiecowaniem. Kiedy na Krymie w obronie Ukrainy stają Tatarzy, a inwazja zaczyna się przyglądać silna wioskowo Turcja – analogii przybiera...

Te historyczne odniesienia mają swój głęboki sens. Na naszych oczach tworzy się historia, a dodatkowo, okazuje się, że pomimo upływających wieków, pozostaje ona w pewien sposób niezmienna, tak jak i geopolityczne otoczenie tychże wydarzeń. W momencie, kiedy piszę te słowa trwa rosyjska inwazja na sąsiedni kraj. Jednak niezależnie od sposobu jej zakończenia, właśnie przez pryzmat historii spójrzmy na to co się w naszym regionie Europy dzieje.

Po pierwsze zwycięstwo Majdanu jest przekreśleniem tzw. umowy perejastawskiej, która oddała Ukrainę w całkowitą strefę wpływów Rosji. Przypomnijmy - 18 stycznia 1654 roku w Perejastawiu doszło do porozumienia pomiędzy Radą Kozacką i Bohdanem Chmielnickim a pełnomocnikiem cara Rosji Aleksego I, na mocy której Ukraina została poddana jurysdykcji Rosji, zaś Chmielnicki otrzymywał potwierdzenie zachowania tytułu hetmana kozackiego. Właśnie wtedy doszło też do pierwszych podziałów tamtejszej Cerkwi.

[ciąg dalszy na str. 10](#)

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60€) Pół roku (30,30€) Miesiąc (5€)

Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60€) PDF/e-mail (49,90€)

Telefon: _____ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
 Głos Katolicki – Voix Catholique
 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
 Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
 w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

II Niedziela Wielkiego Postu

PIERWSZE CZYTANIE

RDZ 12,1-4A

Czytanie z Księgi Rodzaju

Pan Bóg rzekł do Abrama: „Wyjdź z twojej ziemi rodzinnej i z domu twego ojca do kraju, który ci ukazę. Uczynię, bowiem z ciebie wielki naród, będę ci błogostawił i twoje imię rozstawię: stanesz się błogostawieństwem. Będę błogostawił tym, którzy ciebie błogostawić będą, a tym, którzy tobie będą złorzeczyli, i ja będę złorzeczył. Przez ciebie będą otrzymywały błogostawieństwo ludy całej ziemi”. Abram udał się w drogę, jak mu Pan rozkazał, a z nim poszedł i Lot.

DRUGIE CZYTANIE

2 TM 1,8B-10

Czytanie z Drugiego Listu św. Pawła Apostoła do Tymoteusza

Najdroższy: Weź udział w trudach i przeciwnościach znoszonych dla Ewangelii według danej mocy Boga, który nas wybawił i wezwał świętym wezwaniem, nie dzięki naszym czynom, lecz stosownie do własnego postanowienia i taski, która nam dana

została w Chrystusie Jezusie przed wiecznymi czasami. Ukazana natomiast została teraz przez pojawienie się naszego Zbawiciela, Chrystusa Jezusa, który przezwyciężył śmierć, a rzucił światło na życie i nieśmiertelność przez Ewangelię.

EWANGELIA

MT 17,1-9

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus wziął z sobą Piotra, Jakuba i brata jego Jana i zaprowadził ich na górę wysoką osobno. Tam przemienił się wobec nich: twarz Jego zajaśniała jak słońce, odzienie zaś stało się białe jak światło. A oto im się ukazali Mojżesz i Eliasz, którzy rozmawiali z Nim. Wtedy Piotr rzekł do Jezusa: „Panie, dobrze, że tu jesteśmy; jeśli chcesz, postawię tu trzy namioty: jeden dla Ciebie, jeden dla Mojżesza i jeden dla Eliasza”. Gdy on jeszcze mówił, oto obłok świetlany ostonił ich, a z obłoku odezwał się głos: „To jest mój Syn umiłowany, w którym mam upodobanie, Jego słuchajcie”. Uczniowie, słysząc to, upadli na twarz i bardzo się zlekli. A Jezus zbliżył się do nich, dotknął ich i rzekł: „Wstańcie, nie lękajcie się”. Gdy podnieśli oczy, nikogo nie widzieli, tylko samego Jezusa. A gdy schodzili z góry, Jezus przykazał im, mówiąc: „Nie opowiadajcie nikomu o tym widzeniu, aż Syn Człowieczy zmartwychwstanie”. □

Trzeba wejść na górę

Dlaczego człowiek się lęka? Może dlatego, że z każdą chwilą uświadamiamy sobie kruchość naszego życia. Nie wiadomo co następnego dzień przyniesie.

Zyjemy tak szybko, bez refleksji, w pogoni za jutrem. Od czasu do czasu towarzyszą nam tylko pytania: czy jutro będzie...? Czy nie dotknie mnie jakaś choroba, nieszczęście, nieprzewidziane zdarzenie? Lękamy się by nie utracić pracy, by nie stracić tego, co posiadamy, co nieprzewidziane. Codziennosc nas ciągle zaskakuje. Jeśli nasze życie jest takie kruche, w czym można pokładać nadzieję? Rodzą się we mnie pytania. Do kogo się mam zwrócić? Chciałbym zapytać, ale każda ludzka odpowiedź ma swoją granicę i nie jest dla mnie pełna.

Z tym bagażem moich wszelkich ludzkich pytań, jakie rodzą się w sercu, zabiera mnie dziś Jezus wraz z apostołami na górę, osobno. Zastanawiam się, dlaczego na górę? Przecież mogliśmy pójść do ogrodu, mogliśmy ten dzień spędzić w zaciszu własnego domu. Ale jestem ciekaw, co chce mi pokazać, co mi powie, więc idę, ale pełen niepokoju. Wspinając się po codziennej drodze życia, z dala od rewolucyjnych światowych spraw, rozmyślam w sercu. Wreszcie mam czas by się zatrzymać i pomyśleć chodź trochę inaczej, nie tak jak wymusza na mnie świat codziennych spraw czy też logika słuszności tego, co wypada, co powinienem. Logika tych gotowych recept na życie i przereklamowanych odpowiedzi billboardów na chwilowe szczęście ludzkich pragnień. Nawet nie zauważyłem, jak zostawiając świat za sobą zacząłem wspinąć się w swoim wnętrzu wwyż.

Tak, wspinając się w górę widzi się lepiej, z góry, bowiem widać życie, w jego pełnej perspektywie. Trzeba, więc wejść na

górze. Trzeba opuścić codzienne zajęcia i... wejść na górę. Trzeba opuścić zwyczajny ludzki harmider. Rozumiem teraz, dlaczego Pan zabiera nas ze sobą. Trzeba iść przed siebie w naszą codzienność, ale ciągle mając serce zwrócone ku górze, by przekraczać siebie, przekraczać swoje słabości. Kierunek jest jasny, iść w górę by tam odnaleźć odpowiedź, odnaleźć siebie. By tam zrozumieć, kim jestem i dokąd moje życie prowadzi. Trzeba iść pokornie ze swoimi pytaniami, z niepokojem serca, by tam osobno zrozumieć, że On jest. By zrozumieć, że On jest Jego Synem i ja mam Jego słuchać.

Kiedy tajemnica Boga nas ogarnęła, ze strachu upadłem, na twarz razem z Piotrem, Jakubem i Janem. Przed tajemnicą Boga trzeba upaść na ziemię. Czy to strach przed nieznanym, przed tym, co nieogarnione, co przekracza mój umysł? Teraz dopiero, gdy stanąłem na krawędzi nieskończoności, widzę swoją małość, słabość i kruchość własnej doczesności. Wydawało mi się – do tej chwili, że wszystko zależy ode mnie, że życie zależy ode mnie, że ten dzień do mnie należy. Wystarczy tylko, że sam sobie wszystko poukładałem. Ale tu na górze własnego wnętrza, dotykając spotkania tego, co ludzkie z tym, co boskie, widzę swoją małość i kruchość. Widzę, że jestem w rękach Boga i moje życie jest w Jego rekach. Czy mogę, ja grzesznik, przed Nim stanąć, czy mogę z nim rozmawiać? Czy da mi odpowiedź na moje pytanie: kim jestem i jak powinienem żyć? Tak, usłyszałem to dokładnie: „To jest mój Syn umiłowany, w którym mam upodobanie, Jego słuchajcie”. Wobec odpowiedzi upadam i ja – w proch ziemi, upadam przed wielką Tajemnicą. Ale przecież upadam każdego dnia w pył codzienności. Upadam ze strachu. Upadam, ilekroć poległem tylko na sobie, ilekroć tracę z oczu horyzont życia. Boję się. Czy to już koniec? „Wstańcie, nie lękajcie się”. Podnosząc swój wzrok widzę Jego Oblicze. Ludzkie oblicze Boga, które pełne jest miłości, pokoju, nadziei; to jest Boże oblicze człowieka. Odpowiedź Ojca jest w Nim. On jest odpowiedzią. Już nie muszę się bać. On jest. On mówi bym wstał i się nie lękał. Bym wstał z prochu moich ludzkich słabości, bezradności a może czasem fałszywej beznadziejności, która zakradła się w serce. Na tej Górze przemiany mojego myślenia, mówienia i działania zaczynam dopiero rozumieć, że nie jestem sam. Jest On, który podnosi mnie nieustannie w górę do Ojca, kiedy świat ściąga mnie w beznadziejną otchłań przemijania.

Będę wychodził w życiu na górę jeszcze wiele razy. To początek drogi Wielkiego Postu, ale nie będę się lękał. Postucham Go i uczynię tak jak mi powie, gdyż postuszeństwo wiary jest gwarantem życia w ziemi obiecanej, tak jak przed wiekami dla samego Abrahama. □

ks. Mariusz Trzjanowski

Znamienne świadectwa

spełalnie dla „Głosu Katolickiego” z Księdzem prał. Sławomirem Oderem, który złożył wizytę w Paryżu, rozmawia Ks. prał. Krystian Gawron.

Ksiądz prał. Oder prowadził proces beatyfikacyjny Ojca Świętego Jana Pawła II i doprowadził do Jego kanonizacji. Dostojnie na 24 godziny „wpadł” do Paryżu z kilkuosobową ekipą filmową. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności – zamieszkał w Polskim Seminarium w Paryżu, które ogromnie dużo zawdzięcza i Papieżowi Janowi XXIII i – zwłaszcza – Ojcu Świętemu Janowi-Pawłowi II.

stwierdza, że był to dla niej punkt zwrotny w życiu. Odkryta w Janie-Pawle II – ojca! Odtąd nigdy nie czuje się już osieroconą. Ojciec Święty Jan Paweł II pozostawał dla niej – i nadal pozostaje – po prostu kochającym ojcem. Odczuwa jego bliskość i serdeczność.

Drugim etapem będzie Aix en Provence, gdzie chcemy spotkać Siostrę Simone-Pierre, która została uzdrowiona za wstawiennictwem Jana Pawła II. To właśnie jej uzdrowienie zostało uznane za cud do beatyfikacji. Chcemy ją także umieścić w naszym filmie.

- Księżę Prałacie, po beatyfikacji, dochodzi do bardzo szybkiej kanonizacji Jana-Pawła II. Gratulujemy wspaniałego osiągnięcia, jakże ważnego dla każdego postulatora. Jaki jest cel waszej „ekspresowej wizyty” w Paryżu?

- Przyjazd do Francji jest kolejnym już etapem tworzenia filmu dokumentarnego o Obecności Jana-Pawła II w życiu współczesnych ludzi. W 9 lat po jego śmierci będzie miała miejsca kanonizacja. W filmie chcemy pokazać, jak żywo i jak głęboko przeżywana jest Obecność tego Wielkiego Papieża przez różnych ludzi na całym świecie i jak ta Obecność wpływa na ich postawę życiową.

- Zatem nie chodzi tylko o Paryż?

- Paryż jest pierwszym z dwóch etapów we Francji. W Paryżu spotykamy młodą włoską dziewczynę, która przez wiele lat razem z matką opiekowała się swoim schorowanym ojcem. W 51 roku życia zapadł on na chorobę Alzheimera, więc przez wiele lat, chociaż była ona przy ojcu, to jednak nie miała z nim żadnej osobowej komunikacji. Po jego śmierci przyjechała do Paryża, dokładnie do Disney Landu, żeby popatrzeć nieco inaczej na świat. Było to akurat w czasie Świątynych Dni Młodości w Paryżu, ale ona wcale nie zamierzała w nich brać udziału. Spotkała jednak grupę młodzieży, z którą mimo wszystko wybrała się na spotkanie w ramach Świątynych Dni Młodości, i to wywarło na nią ogromny wpływ. Sama

- Czy takie fakty zdarzają się także gdzie indziej?

- Wracamy z Kostaryki. Spotkaliśmy tam panią Floribeth, która za wstawiennictwem błogosławionego Jana-Pawła II została cudownie uzdrowiona z tętniaka mózgu. To ten cud został uznany do kanonizacji, która nastąpi 27 kwietnia tego roku. Duchowa Obecność Jana Pawła II jest odczuwana i głęboko przeżywana na całym świecie. W filmie będą piękne wątki nie tylko z Europy (z Francji, z Włoch czy z Polski), ale i z Azji. Uobecnimy Myanmar (dawna Birma), gdzie powstało zgromadzenie zakonne z inspiracji Jana Pawła II. Wymowny jest także wątek japoński. Otóż, bardzo chorej buddystce podano tekst modlitwy do Błogosławionego Jana Pawła II. Szczerze i żarliwie ją odmawiała i... została uzdrowiona, a obecnie – pozostając nadal buddystką – publicznie oświadcza i głosi, że została uzdrowiona właśnie dzięki Papieżowi – Polakowi. Znamienne są też świadectwa z Afryki, zwłaszcza z Rwandy, gdzie księża pallotyni gorliwie szerzą kult Bożego Miłosierdzia i gdzie odnotowali wiele przemijających świadectw z okresu krwawych zająć między plemieniem Hutu i Tutsi.

- Już dzisiaj cieszymy się Kanonizacją naszego Rodaka. Od kiedy jest Ksiądz Prałat postula-

torem wyniesienia Jana Pawła II na ołtarze? Ilu naszych rodaków osiągnie to w najbliższym czasie?

- Postulatorem zostałem w roku 2005. Chciałbym zaznaczyć, że nie pracuję w watykańskiej Kongregacji ds. Świętych. Moją bowiem normalną pracą jest służba w Trybunale Kościelnym w diecezji rzymskiej. Przez ostatnie 9 lat miałem to szczęście zajmować się najpierw beatyfikacją, a później kanonizacją Jana Pawła II. Trudno jest mi jednak wypowiadać się na temat innych polskich beatyfikacji czy kanonizacji. Wiem, że proces beatyfikacyjny Stefana Kardynała Wyszyńskiego jest już bardzo zaawansowany.

- We Francji w ogóle, a wśród Polonii w szczególności, odczuwamy bliskość i stale modlimy się do trzech naszych rodaków: do Błogosławionego Jana Pawła II, do Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki i do Świętej Siostry Faustyny. Cieszy nas to, że wielu Francuzów czyni podobnie. Innym naszym rodakiem, który jest powszechnie uznawanym za „wielkiego” jest Stefan Kardynał Wyszyński. I my czekamy na jego wyniesienie na ołtarze, wszak był Opiekunem Polskiego Uchodźstwa. W imieniu Czytelników „Głosu Katolickiego” i Polskiej Misji Katolickiej we Francji bardzo dziękuję Ks. Prałatowi za tę krótką rozmowę. □

ks. prał. Krystian Gawron

RZYM | Papieska diecezja wzywa rodziców, by publicznie zaprotestowali przeciwko indoktrynowaniu ich dzieci ideologią gender. Powodem do niepokoju jest program szkolenia dla 7 tys. rzymskich przedszkolek, który ma je wdrożyć w ideologię gender. Organizatorzy szkolenia nie ukrywają swych zamiarów. Otwarcie przyznają, że chodzi im dekonstrukcję stereotypów dotyczących płci i życia rodzinnego oraz wychowywanie do różnych wzorców rodziny i ról płciowych. Świadomie wybierają przedszkolanki, bo zaszczepianie tych idei od matęgo może przynieść trwałe zmiany kulturowe. Rzymska diecezja zachęca rodziców do buntu. Zdaniem ks. Filipa Morlaciego, dyrektora diecezjalnego urzędu ds. duszpasterstwa szkolnego rzymianie powinni brać przykład z Francuzów, którzy w ubiegłym roku na ulicach bronili godności rodziny.

WARSZAWA | Naczelna Rada Lekarska postanowiła zaskarżyć do Trybunału Konstytucyjnego przepisy o tzw. klauzuli sumienia, zawarte w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Zdaniem NRL, ograniczenia w korzystaniu

z klauzuli są niezgodne z zasadą wolności sumienia, sformułowaną w Konstytucji RP i w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych. NRL kwestionuje m.in. zastrzeżenie sformułowane w odniesieniu do art. 30 ustawy i uważa, że ta część przepisu jest niezgodna m.in. z art. 53 Konstytucji RP zapewniającym każdemu wolność sumienia i religii oraz art. 65 dającym „wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy”.

CASSANO ALLO JONIO | We Włoszech zamordowany został 69-letni ks. Lazzaro Longobardi. Ciało leżące w kałuży krwi przed kościołem w Cassano allo Jonio znalazła parafianka idąca rano do pracy. Wezwani na miejsce zdarzenia karabiniery zidentyfikowali metalowy pręt, który najprawdopodobniej był narzędziem zbrodni. Ks. Longobardi był powszechnie lubiany i szanowany. Przy kościele św. Józefa, gdzie od lat był proboszczem, zebrał się tłum wstrząśniętych zbrodnią parafian. Ordynariuszem diecezji, w której doszło do zabójstwa, jest sekretarz Episkopatu Włoch bp Nunzio Galantino. □

Ukraina na rozdrożu

Wojciech Turek

Sprawa Ukrainy to nie tylko najważniejszy obecnie konflikt w Europie, ale być może również zapowiedź doniosłego zwrotu na globalną skalę w stosunkach międzynarodowych.

Blisko ćwierć wieku temu upadła tzw. „żelazna kurtyna”, ale rozpad układu dwubiegunowego, a ściślej mówiąc demontaż imperium komunistycznego, dokonał się w sposób pokojowy i – zważywszy trudności oraz stopień skomplikowania materii – zadziwiająco łagodny. Oczywiście nie obyło się bez prawdziwych dramatów, których wyrazem był konflikt w byłej Jugosławii, ale w naszej części Europy zazwyczaj odbywało się bez rozlewu krwi i bez ekscesów. Związek Sowiecki wycofał swoje wojska z krajów zwanych „demoludami” i zezwolił na potężne w ramach NATO oraz Unii Europejskiej. Nastąpił okres nieczęstej w tej części Europy koniunktury. Inna sprawa, na ile Polska potrafiła wykorzystać ten czas, dany nam przez Opatrzność, może w nagrodę za wcześniejsze cierpienia.

Dramatyczna eskalacja konfliktu na Ukrainie uświadomiła wszystkim, że

nie wszystkie problemy zostały rozwiązane. Przede wszystkim, nie zostało określone miejsce Rosji w systemie międzynarodowym. Po 1991 roku przestała ona być największym wrogiem i konkurentem Zachodu, ale nie stała się tegoż Zachodu sojusznikiem, ani tym bardziej jego integralną częścią. Stanisław Ciosek, który w latach przełomu był ambasadorem Polski w Moskwie, podsumował, że Rosja chciała się zbliżyć do Zachodu, ale Zachód pokazał Rosji gest Kozakowicza. Niezależnie od tego, czy tak było w rzeczywistości, nie ulega wątpliwości, że do współpracy między Rosją a Zachodem, nie doszło. Był taki moment, w 2003 roku, gdy w związku z amerykańską inwazją na Irak, pomiędzy Rosją, Niemcami i Francją zawiązała się doraźny sojusz przeciwników polityki amerykańskiej. Co prawda dzisiaj coraz częściej przyznaje się, że Stany Zjednoczone w 2003 roku popełniły największy w ostat-

nich 25 latach błąd w polityce zagranicznej, niemniej jednak po dawnym porozumieniu Rosji z państwami europejskimi, nic nie pozostało.

W sprawie ukraińskiej Rosja znalazła się osamotniona wobec jednolitego zachodniego frontu od Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, po Francję i Niemcy. Nie miejsce tu na wyjaśnianie, dlaczego tak się stało. Istotniejsze jest zrozumienie, że skoro nie nastąpiło porozumienie, to musiało dojść do konfliktu. Pretekstem do niego stało się nie podpisanie przez Ukrainę umowy o stowarzyszeniu z Unią Europejską. Sprawa sama w sobie drobna, bo na przykład Turcja posiada taką umowę od wielu lat i nic z niej nie wynika. Niemniej jednak w Kijowie rozpoczął się tzw. „Majdan”, który doprowadził do przesilenia i krwawych zamieszek, obalenia władzy Wiktor Janukowycza i eskalacji konfliktu na Krym. Co będzie dalej, nie wiadomo. Mogą jedynie prognozować, że to dopiero początek konfliktu, że najtrudniejsze wyzwania dopiero nastąpią.

W konflikt wewnętrzny włączyły się inne kraje (nie tylko Rosja!) i to jest w tym wszystkim najbardziej niepokoj-

Z KRAJU

- Prezydent Komorowski po posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa Narodowego przyznał, że kryzys na Wschodzie nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla Polski, lecz zagrożenie dla ładu międzynarodowego.
- Podczas rozmowy telefonicznej prezydent Stanów Zjednoczonych złożył jednoznaczny deklarację o pełnych gwarancjach bezpieczeństwa dla Polski, zarówno w imieniu NATO jak i swojego kraju – poinformował prezydent Komorowski. Ukrainie w 1994 r. też udzielił podobnych zapewnień po pozbyciu się przez ten kraj broni nuklearnej.
- Komorowski stwierdził, że Polska powinna zaproponować uruchomienie stałych konsultacji wewnątrz sojuszników w NATO.
- Prezydent Komorowski składał wizytę oficjalną w Turcji. Głównymi tematami rozmów był kryzys rosyjsko-ukraiński na Krymie, jesienny szczyt NATO oraz współpraca gospodarcza.
- Oświadczenie szefa MON Siemoniaka: „Ciekawostką nieprawdą są informacje w sieci o jakichkolwiek ruchach jednostek Wojska Polskiego odbiegających od codziennej rutyny”. Cieszyć się czy smucić? Dla przykładu, kiedy agencja ITAR-TASS poinformowała o ćwiczeniach rosyjskiej armii w Obwodzie Kaliningradzkim, prezydent Litwy Grybauskaitė oświadczyła, że „litewskie siły zbrojne pozostają w zwiększonej gotowości bojowej”.
- Jarosław Kaczyński zapewnił, że jego partia będzie dążyć do tego, aby jedność polityków w sprawie Ukrainy „była utrzymywana”.
- Do MSZ został wezwany ambasador Rosji, któremu oświadczone, że uważamy za niedopuszczalne działania godzące w integralność terytorialną Ukrainy.

- Pod rosyjskimi placówkami dyplomatycznymi odbywały się demonstracje. Polacy, Ukraińcy i Rosjanie manifestowali pod ambasadą w Warszawie oraz konsulatami w Krakowie i Gdańsku.
- Kard. Nycz poprosił wiernych o modlitwę w intencji pokoju na Ukrainie. Arcybiskup Warszawski polecił wszystkim proboszczom, aby modlić się o pokój na Ukrainie podczas każdej Mszy św. i podczas specjalnych nabożeństw. Podobne modlitwy odbywały się w całej Polsce.
- Z okazji dnia „Żołnierzy Wyklętych” w Belwedrze ujawniono kolejne nazwiska ofiar komunistycznej bezpieki. Na liście znalazł się Antoni Olechnowicz, ostatni komendant Wileńskiego Okręgu Armii Krajowej stracony 8 lutego 1951 r. Oprócz niego zidentyfikowano także: mjr Jana Czeredysa; Adama Gajdka, żołnierza ZWZ, AK i Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość; por. Romana Grońskiego z oddziału mjr Dekutowskiego, „Zaporzy”; ppłk Aleksandra A. Kity; ppor. Jerzego Miatkowskiego; komandora Stanisława Mieszkwskiego oskarżonego w 1950 r. o szpiegostwo i straconego dwa lata później; ppłk Mariana Orlika; komandora Zbigniewa Przybyszewskiego; Karola Rakoczego, żołnierza AK i NSZ, por. Edmunda Tudruja z oddziału mjr Dekutowskiego i por. Arkadiusza Wasilewskiego, także z oddziału „Zaporzy”. Teraz pora na trzecią część prac ekshumacyjnych na tzw. „łączce” na Powązkach.
- IPN uruchomił portal www.poszukiwania.ipn.gov.pl, na którym można znaleźć m.in. sylwetki już zidentyfikowanych „żołnierzy wyklętych”, mapę z miejscami ekshumacji, zdjęcia i filmy.
- Starania o usunięcie pomnika gen. Iwana Czerniachowskiego w Pieniężnie trwają od 2007 r. Lokalna społeczność podjęła już decyzję, ale proce-

- dury się przeciągają. Czerniachowski brał udział w likwidacji oddziałów AK na Wileńszczyźnie. Tymczasem w mieście pojawili się Rosjanie, którzy najpierw odnowili pomnik i uporządkowali teren wokół niego, a potem urządzili tam uroczystości w 60. rocznicę śmierci generała.
- Wg sondaży wybory w Polsce wygrywa PiS (30% poparcia), przed PO (22%) i SLD (12%). Ruch Palikota ma 5%, a PSL – 4%.
- Obcokrajowcy mają w Polsce kilka razy więcej ziemi rolnej, niż wynika to z danych MSW. Kupują grunty, wchodząc po prostu do polskich spółek. Wynika to z raportu NIK, która skontrolowała sprzedaż ziemi w latach 2011–13 tylko w trzech oddziałach Agencji Nieruchomości Rolnych (w Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu). Zgodnie z prawem cudzoziemcy na zakup w Polsce gruntów rolnych i leśnych muszą mieć zezwolenie z MSW, a dopiero po 1 maja 2016 r. skończy się wynegocjowany przez Polskę okres przejściowy.
- Protasiewicz poinformował, że rezygnuje z funkcji przewodniczącego klubu PO-PSL w Parlamencie Europejskim i szefa kampanii wyborczej Platformy. Powodem jest niejasne zachowanie Protasiewicza na lotnisku we Frankfurcie, gdzie po pijanemu miał wejść w scysję z celnikami i został zatrzymany przez niemiecką policję.
- Kumoterstwo, koleśostwo i wspieranie grup interesów zarzucono wiceministrowi zdrowia Neumanowi i odsuniętemu p.o. prezesa NFZ Pakulskiemu.
- Zakup mebli przez resort Sikorskiego w latach 2009–2013 zakwestionowali kontrolerzy z Kancelarii Premiera. Spośród 4,4 mln zł., które w tych latach MSZ wydało na sprzęt, część posłużyła na zakup mebli luksusowych. Zdaniem KPRM można było te meble kupić dużo taniej. □

jące, ponieważ dowodzi, że sprawa jest poważna. Że w tle, chodzi o konflikt między Zachodem a Rosją, że toczy się rozgrywka mogąca wyrzucić do góry nogami dotychczasowy porządek rzeczy. W tym scenariuszu widzę największe niebezpieczeństwo dla Polski, ponieważ ład ukształtowany w Europie po 1989 roku jest (może już tylko „był”?) dla nas najkorzystniejszy, jaki sobie mogliśmy wyobrazić i każda zmiana oznaczać będzie dla Polski zmianę na gorsze. W moim głębokim przekonaniu polska polityka wobec Rosji i obecna polityka wobec Ukrainy była i jest największym błędem popełnionym przez naszych polityków. W interesie Polski leżało dążenie do porozumienia z Rosją, do ułożenia sobie stosunków z naszym potężnym i groźnym sąsiadem, tak aby nie dążył on do zmiany status quo w Polsce, a Polska mogła korzystać na wymianie handlowej z tym olbrzymim rynkiem konsumpcyjnym i kopalnią surowców. Polska powinna była pełnić rolę pośrednika pomiędzy Zachodem a Rosją, łagodząc przeciwieństwa, wskazując drogi kompromisu, tłumacząc Zachodowi czym jest Rosja, występując przed Rosją w imieniu Zachodu. Zamiast pośred-

nikiem, staliśmy się taranem, burzącym mury, które Rosja postrzega jako mury obronne i chyba ma prawo tak uważać, skoro mowa o terenach na wschód od Dniepru, nie o Odrze i Łabie.

Podobnie jak Polska, również Ukraina mogła być – pozostając w ścisłym związku z Rosją, Białorusią i Kazachstanem – rzecznikiem porozumienia tego bloku z Europą. Polacy i Ukraińcy mieli tu kapitalne pole do wspólnego tworzenia nowej historii: historii współpracy Rosji z Zachodem. To zresztą jedyna droga, by Ukraina zachowała jedność. W przypadku eskalacji konfliktu musi się rozpaść na dwie (lub więcej) części. Zamiast tego, Ukraina na naszych oczach przekształcała się w arenę rywalizacji między potęgami o wpływy i pole doświadczalną, na którym – nie mogąc tego czynić w innych rejonach świata – wielcy gracze rozwiązują

swoje spory i swoje zatargi. Nie po raz pierwszy mamy do czynienia z taką sytuacją. W przeszłości Ukraina była wielokrotnie wykorzystywana jako instrument w polityce wielkich graczy. I dlatego nigdy dotąd nie było jednej i niepodległej Ukrainy. I może nie będzie. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Rosja dokonała inwazji na Ukrainę. Jej wojska opanowały Krym. Rosjanie oblegają ukraińskie bazy wojskowe na Krymie, a w Sewastopolu opanowali i rozbili dywizjon rakietowy sił powietrznych. Uzurpatorskie władze Krymu zapowiedziały ogłoszenie niepodległości półwyspu. Kijów ogłosił mobilizację wojska, aby powstrzymać dalszą agresję.
- Rosyjskie wojska zajęły terminal promowy w Kerczu, czyli po ukraińskiej stronie Cieśniny Kerczeńskiej, oddzielającej Rosję od Krymu. W Doniecku zwolennicy Rosji w proteście przeciw powołaniu nowego szefa obwodu wdarli się do budynku administracji.
- Z powodu sytuacji na Ukrainie 7 najwyższych uprzymysłowionych państw świata (grupa G7) zawiesiło przygotowania do szczytu z udziałem Rosji (G8), który miał się odbyć w czerwcu w Soczi.
- Putin na konferencji prasowej stwierdził, że wojska Rosji nie zajęły Krymu, a przebywają tam jedynie oddziały samoobrony, zaś Rosja udziela tylko „braterskiej pomocy”. Zarezerwował sobie prawo do interwencji na całej Ukrainie („jeśli we wschodnich regionach Ukrainy zacznie się zamęt, to Rosja pozostawia sobie prawo użycia wszelkich środków, jakie ma do dyspozycji”) i m.in. oskarżył Polskę i Litwę o wcześniejsze szkolenie buntowników z Majdanu w swoich bazach.
- Wcześniej Parlament Ukrainy zatwierdził na stanowisko premiera 39-letniego Arsenija Jace-niuka, dotychczasowego szefa frakcji parlamentarnej partii Batkiwszczyna. Posady ministrów objęli m.in. działacze Majdanu. Turczynow, przewodniczący parlamentu Ukrainy pełni obowiązki prezydenta państwa i zwierzchnika sił zbrojnych.
- NATO nie przygotowuje żadnej odpowiedzi na rosyjską interwencję na Krymie. W Brukseli odbyło

- się nadzwyczajne posiedzenie Rady Północnoatlantyckiej. Rasmussen, sekretarz generalny NATO, potępił Rosję i uznał jej działania na Krymie za złamanie Karty Narodów Zjednoczonych oraz za zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa w Europie. Do podobnych, głównie słownych deklaracji, ogranicza się też UE. Ukraina jest krajem partnerskim NATO i uczestniczy w wielu operacjach sojuszu, ale formalnie NATO żadnych obowiązków obrony tego kraju nie ma.
- Ukraina razem z Gruzją starały się o wejście do NATO, ale na szczycie w Bukareszcie w kwietniu 2008 r. ich wysiłki zostały zablokowane przez Niemcy i Francję.
- Szef tureckiej dyplomacji Davutoglu odwiedził Kijów. Poseł z jego Partii Sprawiedliwości i Rozwoju Tayyar powiedział agencji Anadolu, że status Krymu nie może zostać określony bez udziału Turcji. Ankara wspiera krymskich Tatarów i upomina się o integralność Ukrainy.
- Ministrowie spraw zagranicznych Grupy Wyszehradzkiej podkreślali w Kijowie konieczność utrzymania jedności terytorialnej Ukrainy w kontekście wydarzeń na Krymie.
- Obalony prezydent Ukrainy Janukowycz odnalazł się w rosyjskim Rostowie, gdzie na konferencji prasowej oświadczył, że nadal uważa się za szefa państwa.
- „To Janukowycz zwrócił się do prezydenta Rosji Putina z prośbą o interwencję zbrojną na Ukrainie” – oświadczył w Nowym Jorku ambasador Rosji przy ONZ Czurkin.
- Do obrony Ojczyzny w sytuacji kryzysu, jaki nigdy jej jeszcze nie dotknął wezwał Ukraińców były prezydent tego kraju Kuczma.
- Ponad 3,5 tys. żołnierzy rosyjskiej Floty Bałtyc-

kiej rozpoczęło manewry na terenie Obwodu Kaliningradzkiego w ramach taktycznych ćwiczeń wojsk ochrony wybrzeża.

- Szwajcaria zamroziła aktywa 20 obywateli Ukrainy, w tym odsuniętego od władzy prezydenta Janukowycza i jego syna Ołeksandra. Również władze Austrii poinformowały, że zamroziły 18 Ukraińcom fundusze ulokowane w austriackich bankach.
- Parlament Ukrainy przyjął ustawę o rehabilitacji więźniów politycznych, którzy już wcześniej zostali amnestionowani. Ustawa dotyczy także Julii Tymoszenko.
- Stany Zjednoczone wycofują się z konfliktu w Afganistanie i chcą zredukować swoje siły zbrojne do najniższego poziomu od czasów II wojny światowej. Plany redukcji armii znajdują się w prezydenckim projekcie budżetu na 2015 r. Liczebność amerykańskich sił zbrojnych wszystkich formacji ma zostać zredukowana z obecnych 522 tys. żołnierzy do 450 tys. O 20 tys. osób, do 335 tys., mają zostać zmniejszone jednostki Gwardii Narodowej.
- Premier Estonii Ansip, pozostający u władzy od trzech kadencji, podał się wraz ze swoim rządem do dymisji. Jego Estońska Partia Reform wyznaczyła Kallasa, obecnie wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej i komisarza ds. transportu, do utworzenia nowej koalicji rządzącej.
- Sąd w Hanowerze uniewinnił byłego prezydenta Niemiec Wulffa, oskarżonego o przyjęcie korzyści majątkowej od producenta filmowego Groenewolda.
- Gubernator Arizony Brewer zawetowała ustawę, która pozwalała właścicielom firm na odmowę obsłużenia geja lub lesbijki z powodów religijnych.
- 41 z 50 najmniejbezpiecznych miast świata znajduje się w Ameryce Łacińskiej. Pierwsze miejsce zajmuje San Pedro Sula w Hondurasie. □

Rozmyślania na Wielki Post (II)

ciąg dalszy ze str. 2

Proszę zauważyć, że Jezus, w przeciwieństwie do świata, najbardziej ceni ludzi modlitwy: Maryję i Józefa, czyli Potomków i ród króla Dawida, który jedynie poprzez modlitwę stał się rodziną królewską. Dawid tak długo rządził sprawiedliwie, jak długo się modlił. Upadek przyszedł, gdy król Dawid zerwał z modlitwą. Prorocy i wielcy święci, to przede wszystkim mocarze modlitwy, czyli mistrzowie słuchania mowy Boga. Nie dziwi fakt wyboru dzieci, pastuszków i najbiedniejszych na spotkanie z objawiającą się Maryją w naszych czasach, bowiem ich rozmodlony rozum i cały duch, wraz z ciałem, przynależą całkowicie do Boga. Św. Teresa od Dzieciątka Jezus mówi tak: „Nie mam odwagi szukać pięknych formuł modlitwy. Nie wiem, które powinienam wybrać i dlatego zachowuję się tak jak małe dzieci, które jeszcze nie mogą czytać. Mówię prosto do kochanego Boga, co mam Mu do powiedzenia, a On mnie rozumie”.

Współczesny rozum wielu rzesz ludzkich charakteryzuje się nie tylko brakiem gotowości do rozmowy z Bogiem, lecz co więcej pragnie wypędzić Boga z obszaru własnej egzystencji, aby swoimi przykazaniami nie przeszkadzał, nie ograniczał tzw. „rozwoju” czy „postępu” świata, którego celem jest zabić Boga w ludzkich duszach nieśmiertelnych. Najbardziej znaczący myśliciele w dziedzinie filozofii, w historii świata ostatnich wieków, realizowali systematycznie ten cel zerwania na zawsze z Bogiem i jego wiecznym Królestwem, a w jego miejsce chcieli wprowadzić królestwo tego świata, ale bez jego Stwórcy i Zbawcy, lecz z piekielnym „księciem tego świata” na czele. Jezus dokonał już - ich zdaniem - swego dzieła i powinien na zawsze odejść od człowieka i świata, by nie być już więcej dla nich... ciężarem.

Człowieku początku trzeciego tysiąclecia powróć do wielkiego i bezcennego skarbu modlitwy. Ona nas w niczym nie ogranicza, wręcz przeciwnie, otwiera przed naszymi nieśmiertelnym duchem prawdziwie nieskończone horyzonty życia. Tertulian pisze: „Modlitwa gładzi grzechy, przezwycięża pokusy, zabiera prześladowaniom moc, przynosi pocieszenie w trudności, pożywienie biednym, ograniczenie bogatym; podnosi upadłych, upadających wspiera w upadkach i zabezpiecza pewnie stojących”. Tylko modlitwa, jako mechaniczny, czyli bezmyślny akt człowieka niemilującego Boga, zabiera mu czas, siły, oddziela od bliźnich, bowiem przy takim podejściu wszystko jest przeszkodą. Dla egoisty Bóg i jego nauka, drugi człowiek, a nawet on sam, świat ze swoim dobrem są straszną przeszkodą, natomiast dla człowieka modlitwy wszystko, tzn. Bóg i człowiek, anioł i święty, życie ziemskie i wieczne, cierpienie i śmierć, praca i nauka, prześladowanie i zaszczyty tego świata są zawsze szansą, bowiem człowiek idzie wraz z tym bogactwem lub wszelkim zagrożeniem pewnie ku Bogu, jak ku swojemu największemu i wiecznemu szczęściu. Taka była właśnie droga ziemskiego Jezusa od Miłości Ojca. Im Mesjasz Pan przeżywał boleśniejsze prześladowania i biczowania na ziemi, tym większą była Jego ludzka tęsknota za powrotem do Domu Ojca. Św. Augustyn pyta: „Jeżeli chcesz, by twoja modlitwa wznosiła się do Boga, to spraw jej dwa skrzydła: post i jałmużnę”. A św. Bernard dopowie: „Post wzmacnia modlitwę, modlitwa uświęca post i zanoszą go do Pana”.

Chrystus-Eucharystia zdumiewa nas, gdyż będąc Stwórcą i Właścicielem wszystkich dóbr tego świata, korzysta z nich tak niewiele i... pości. Dlaczego

Jezus, jako prawdziwy i odwieczny Syn Boży pości? Czyż post Boga-Człowieka nie jest wielkim paradoksem? Zbawiciel pragnie, by posiadana przez Niego natura ludzka była Mu całkowicie podległa i służyła doskonale w tym cudownym dziele odkupienia człowieka. Zniwolonone ciało osłabia program myśli, słowa i czynu duszy, osłabia ducha w jego niezwykłej dynamice i stanowi zasadnicze zagrożenie na drodze realizowania prawdy, miłości, sprawiedliwości i pozostałych cnót oraz uniemożliwia święte wypełnienie Woli Ojca. Rezygnacja z jakiegoś ziemskiego dobra, uzdalnia naszą duszę do niezwykłego dobra - wiecznego Dobra Boga. Każdy świadomy akt postu posiada taką treść, by świadomie i w pełni hycia wolnym zrezygnować z ziemi, by zdobyć Niebo; zrezygnować z siebie i drugiego, by otworzyć drzwi własnego serca dla Pana i Boga; zrezygnować z niepotrzebnych przywiązań i być wolnym w wiecznej Wolności. Bez aktów postu, nie jesteśmy zdolni do budowania „nowej Ziemi”, bowiem nasz duch nie posiada takich zdolności. Współczesny duch świata kroczy zupełnie inną autostradą, niż „Droga” Ewangelii, odrzuca całkowicie rezygnację, pogardza nią i szydzi z wartości postu chrześcijańskiego. Na tej autostradzie modernizmu pyszny człowiek niezauważenie staje się niewolnikiem tego świata, niezdolnym ani pomyśleć, ani pragnąć Nieba, lecz szuka sposobności usunięcia Boga ze swojego serca, życia, pracy, z państwa, z uniwersytetu i nauki, ze sztuki oraz ze wszystkich obszarów kultury ludzkiej, by w końcu, za pomocą ideologii gender odrzucić nawet siebie, swoją podporowaną mu przez Boskiego Stwórcę pćciwość i całe niezwykłe człowieczeństwo. Odrzucenie postu, które z pozoru otwiera przed człowiekiem nieograniczony świat „produkcji i konsumpcji”, jak twierdzi Karol Marks, oznacza zgodę na pożarcie przez

Jan Paweł II – patron codzienności

Dorota Abdelmoula

Na co dzień pracują w różnych miejscach: korporacjach, instytucjach państwowych, szkołach. Albo studiują: ekonomię, dziennikarstwo, wychowanie fizyczne. Łączą ich próba patrzenia na świat tak, jak ich tego uczył i kontynuowanie Jego inicytyw. Myślę, że jest z nich dumny.

W przeddzień kanonizacji, kiedy jedne media usilnie szukają czegoś nowego w postaci i nauczaniu bł. Jana Pawła II, by znów przyciągnąć uwagę, inne natomiast wieszczą, że pozorny wzrost zainteresowania świętym znów przeminie, lub zostanie sprowadzony do pustych gestów, aż miło popatrzeć na... polską młodzież. Konsekwentnie, z pasją i często bez rozgłosu kontynuują papieskie inicjatywy. Młodzi ludzie, liczeni w tysiącach.

Na przełomie lutego i marca w Żabawie (okolice Tarnowa i sanktuarium bł. Karoliny Kózkówny) odbywa się XI Krajowe Forum Duszpasterstwa Młodzieży – doroczne spotkanie przedstawicieli wszystkich diecezji, tym razem poświęcone Światowym Dniom Młodzieży Kraków 2016. Więc przyjeżdżają: młodzi przedsiębiorcy, pracownicy mediów, prawnicy, podróżnicy, studenci... Ci sami, którzy w Rio i Madrycie wołali: esta es la juventud del papa! To jest młodzież papieża! – To wolontariusze, którzy już teraz angażują się w przy-

ten świat i jego upadłego ducha, czyli jest prostą drogą do piekła.

Post, jako jeden z najpewniejszych filarów odnowy życia człowieka jest powrotem do życia w cnotach, co zakłada wyrównanie wszelkiej niesprawiedliwości wobec Boga i bliźniego. Pewien amerykański katolicki ksiądz i filozof opowiadał mi, że na polu wychowania i kształcenia człowieka, wiele sukcesów odnosi się właśnie na drodze postu za współpracowników lub uczniów. Dlatego w szkole Ewangelii słyszymy o poście Jezusa.

Trzeba nam dzisiaj, za przenajświętszym wzorem Eucharystii, Chrystusa Pana, powrócić do postu, jako niezwykle twórczego fundamentu naszego życia duchowego, wzrostu w łasce Bożej oraz sposobu zdobywania Boskich mocy do rzeczywiście doskonalszego tworzenia oblicza tego świata, powrócić do postępu, którego celem jest Bóg a nie do „postępu”, którego programem jest wrzucić człowieka do czeluści zatracenia i obumarcia dla Boga w otchłaniach piekielnych. Post jest gwarancją, że nasz przejściowy dom ziemski staje się coraz godniejszy w pielgrzymce do Domu Niebios. Czyż Eucharystia nie jest jeszcze jakąś formą postu? Eucharystia przypomina nam, że swoim przenajświętszym postem i krzyżem, zbudowała nam wiecznie stabilny Dom, odkupiła swoją Krwią cenę klucza do niego i przy każdym spotkaniu z Nią przypomina nam, byśmy rezygnując z tego, co ziemskie, zdobywali to, co wieczne i święte. Dlatego post chrześcijański nie może być smutny, ponieważ wyzwała niezwykłą radość, radość Bożą ze zbliżania się ku naszej wiekistej doskonałości.

Eucharystia dzieli się z drugim wszystkim, Kim jest i co posiada w Niebie i na ziemi. My, ludzie, jesteśmy dzierżawcami dobra Boga – Stwórcy i jako tacy mamy do dyspozycji dobroć Bożą wpisaną

w nas samych i w każdą rzecz, wydzierzoną nam przez Boga. Żaden człowiek nie jest właścicielem świata i własnego człowieczeństwa. A jeśli tak, to do natury naszego posiadania przynależy konieczność dzielenia się z drugim. W istotę np. takich systemów ekonomicznych jak: kapitalizm czy socjalizm, wpisano zasadniczo niebezpieczną ideologię istnienia człowieka, jako właściciela. Mało tego, obiecano człowiekowi, że wraz ze wzrostem posiadania materialnego lub duchowego, wzrasta pewność wiecznego szczęścia. Odrzucono Boga i jego prawo, by nie hamowało procesu egoistycznego zagarniania dóbr na wyłączną własność, człowieka zredukowano jedynie do narzędzia tegoż procesu oraz podarowano obietnicę „wiecznej szczęśliwości” w tonie materii lub ducha upadłego, jako nagrody za całkowite podporządkowanie się tej szatańskiej strategii.

Jej skutków doświadczamy obecnie w polskiej, europejskiej i ogólnoswiatowej gospodarce i polityce. I nieraz dziwi fakt tak błyskawicznego przejście socjalizmu, bądź komunizmu, w brutalny kapitalizm, który łamiąc prawa człowieka do sprawiedliwej, rodzinnej i godnej zapłaty za pracę, co jest w gruncie rzeczy tylko skutkiem istotowego pokrewieństwa obydwóch systemów, ma podobną istotę bezgranicz-

negu wyzysku człowieka aż do zabicia jego życia. Te systemy usunęły przecież Boga ze swoich programów, stąd nie dziwi fakt, systematycznego usuwania samego człowieka. Dlatego akty jałmużny są dzisiaj tak niezbędne i jakże aktualne, by odbudować myśl o Bogu, jako Stwórcy i Właścicielu wieczności i wszechświata. Twórzmy na nowo i niestrudzenie prawdziwą, Bożą i chrześcijańską solidarność, pomoc drugiemu, bowiem jej wymiar świadczy o naszej przynależności do Stwórcy. Nie zrażajmy się fałszywą solidarnością, będącą tylko grzesznym egoizmem okrytym płaszczem słowa „solidarność”. Człowiek darujący nie ubożeje, lecz staje się bogatszy. Każdym aktem jałmużny wskazujemy nie na siebie, lecz na cudownego Boga, przypominamy wieczną obecność Boga i razem z biedniejszymi od nas zmiernymy do Nieba, gdzie doskonałość miejsca i szczęścia, będzie zależała od wymiaru i wielkości naszej modlitwy, postu i jałmużny, których niedoścignionym Mistrzem pozostanie sam Jezus-Eucharystia. Adorujemy Ją, byśmy stale na nowo stawali się prawdziwymi miłośnikami modlitwy, miłośnikami postu i miłośnikami jałmużny, ratujących nadzieję wielu braci i sióstr obecnych pokoleń Narodu polskiego i francuskiego oraz innych Narodów świata na wieczne szczęście. □

Ks. prof. dr hab. Tadeusz Guz

gotowanie ŚDM w naszych diecezjach – mówią zadowoleni księża, biorący udział w spotkaniu. Kolejny koniec mitu o nieporadnych nastolatkach z rozstrojoną gitarą, których gotów wystraszyć pierwszy lepszy sceptyk. Do Zabawy wystąpi przedstawiciele, ale w diecezjach naprawdę są ich tysiące: działają we wspólnotach, fundacjach, placówkach medialnych i edukacyjnych – a wszystko zainspirowane konkretnymi słowami i gestami Jana Pawła II. Bez naciągania i mody na papieża.

Zatem pytam ich o 27 kwietnia 2014 r... Kto, jak kto, ale oni z pewnością będą umieli powiedzieć, co zmieni kanonizacja Jana Pawła II? To błąd na starcie. Sztampowe pytanie.

To będzie ważna uroczystość. Ale dlatego, że sama odkrywam Jana Pawła II, jako świętego. Serio, to, co mówił, pisał, pomaga mi zmieniać moje życie – zawodowe, uczuciowe, duchowe – mówi Dorota – To nie kanonizacja ma coś zmienić, ale naśladowanie Jana Pawła II. Kanonizacja potwierdza, że naprawdę warto.

Nie umawiali się, ale kolejne głosy są podobne.

Właściwie, można by powiedzieć, że kanonizacja Jana Pawła II niczego nie zmienia, niczego nie doda do jego świętości, o której byliśmy przekonani już za jego życia – dodaje Jakub, energiczny

wolontariusz z Gniezna. Teraz możemy tylko cieszyć się jeszcze bardziej i wzorować się na Nim w codziennym dążeniu do świętości – dodaje Ania, która w Zabawie reprezentuje diecezję radomską.

To że zostanie niedługo kanonizowany to według mnie jest takie oficjalne potwierdzenie tego, że jest bardzo blisko nas aby nas wspierać – dopowiada Artur z diecezji łowickiej – Przy przygotowaniach do ŚDM Rio w Żyrardowie bardzo czułem Jego wstawienie. Myślę, że dla Światowych Dni Młodzieży to jest ogromny dar świętego, który zapoczątkował to wielkie dzieło.

Zatem pytam o konkrety. Co robią, jak starają się zaprosić do poznawania Jana Pawła II. Nie brakuje oryginalnych pomysłów, np. z Płocka. W mojej diecezji – mówi Kamil – przed beatyfikacją została zorganizowana m.in. gra miejska „Pryzmat” inspirowana nauczaniem papieża. Czwórka uczestników należących do drużyny, która osiągnęła najlepszy wynik, pojechała za darmo do Rzymu na uroczystości beatyfikacyjne. Uczestnicy podkreślają, że chętnie wzięliby udział w czymś takim jeszcze raz.

Jest też akcja podjęta przez Ruch Rodzin Nazaretańskich w Płocku i całej diecezji. Polega na przekazywaniu „Miserikordyny” kolejnym osobom, wraz z prośbą o modlitwę.

ciąg dalszy na str. 11

Ukraina, czyli historia na żywo...*ciąg dalszy ze str. 3*

Oficjalny protest wobec postanowień umowy założył prawosławny metropolita Kijowa Sylwester Kossów, który nie chciał uznać nadrzędności patriarchatu moskiewskiego, uznając bezpośrednie zwierzchnictwo patriarchy Konstantynopola. Kossów odmówił wtedy złożenia przysięgi poddańczej carowi Rosji. Dzisiaj Rosjanie mówią że Ukraina chciałaby patriarchatowi moskiewskiemu odebrać Ławrę Peczerską... Rosyjska propaganda wykorzystuje nawet ważne religijne i z pogardą nazywa katolickich unitów „majdanowymi batiuszkami”...

Wróćmy jednak do XVII wieku. Ugoda perejastawska miała bowiem konkretne konsekwencje dla Polski. Car Aleksy I rozpoczął wojnę przeciwko Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Jeden z punktów umowy przewidywał wprowadzenie garnizonu wojsk rosyjskich do Kijowa, który leżał na terytorium Korony i był to casus belli. Wojna Rosji z Rzeczpospolitą trwała do zawarcia rozejmu w Andruszowie w roku 1667. Chociaż Ukraina próbowała jeszcze później prowadzić jakąś własną politykę, to jednak od tego momentu Rosja zaczyna traktować Kijów jako własny przyczółek.

Współczesne wydarzenia wydają się zerwaniem właśnie ze skutkami tej XVII-wiecznej umowy. Na tym jednak odniesienia historyczne się nie kończą. Bowiem, po drugie, chodzi o ostateczny koniec Ukrainy sowieckiej.

Powstała w 1917 roku ukraińska SRR była m.in. członkiem założycielem Organizacji Narodów Zjednoczonych i obok Białoruskiej SRR i Rosyjskiej FSRR. Jedną z trzech republik sowieckich będących podmiotem prawa międzynarodowego. W rzeczywistości była jednak składową częścią Związku Sowieckiego, a wszelkie przejawy ukraińskości były tu przez komunistów tępiące (trzeba tu przypomnieć komunistyczne ludobójstwo polegające na wywołaniu na Ukrainie głodu). Ukraińska SRR przestała oficjalnie istnieć 16 grudnia 1991, gdy uznane zostało niepodległe państwo. Przywrócono wtedy tradycyjne godło i hymn, ale postsowiecka rzeczywistość miała się nadal świetnie. Rosty majątki uwłaszczających się ludzi dawnego systemu – oligarchów, kwitła korupcja, kraj miał problemy z tożsamością narodową obywateli. Próba zerwania z tymi zaszłością była tzw. „pomarańczowa rewolucja”. Szybko okazało się jednak, że politycy, którym dano szansę na naprawę Ukrainy, sami weszli w koryto oligarchizacji klasy politycznej. Zmęczenie i apatia wyniosły w końcu do władzy Wiktora Janukowycza. Zniosta go dopiero kolejna „rewolucja”, która tym razem politykom nie zaufała. Zjawiska towarzyszące nowemu buntowi to dekomunizacja, desoetyzacja (setki Leninów spadających z cokół) i zaczynająca się lustracja polityków. Ukraina wchodzi więc po latach na spóźnioną drogę ku normalności.

Co ciekawe, dzięki solidarnym gestom większości Polaków, jest to po raz pierwszy Ukraina bardzo przychylnie nastawiona do naszego kraju. Poczuciu pewnej zdrady ze strony UE i Zachodu, towarzyszy sympatia do Warszawy. Żałować tylko trzeba, że nie jesteśmy w stanie nadać temu jakiegokolwiek wymiaru politycznego. Arytmetyka jest dość prosta. 46 milionów Ukraińców i 38 milionów Polaków daje w sumie 84 miliony ludzi. W Rosji żyją 143 miliony ludzi. Gdyby do naszej Unii dołączyły inne narody regionu (zmiany na takiej Białorusi wydają się kwestią czasu) byłaby to ciekawa alternatywa zarówno wobec wschodniego sąsiada, jak i dla zdominowanej przez tandem Paryża i Berlina Unii Europejskiej. Marzenia odłóżmy jednak na bok, bo Polska nie jest przygotowana na jakąkolwiek próbę powrotu do jakiejś formy lokalnej mocarstwowości ani w wymiarze myślenia naszych elit, ani w sile gospodarczej, ani w aspekcie militarnym. Trochę jednak historycznej szansy szkoda...

W tym miejscu warto poruszyć temat zaszłości historycznych. W czasie całego buntu na Ukrainie ze strony niektórych środowisk w Polsce podnosiły się głosy przypominające ludobójstwo na Wołyniu. Wykorzystywali to zresztą cynicznie Rosjanie, którzy w swojej TV nagle zaczęli pokazywać pomniki pomor-

dowanych na Wołyniu Polaków, przypominali zbrodnie UPA i mówili o powrocie faszystów na zachodniej Ukrainie. Zbrodnia jest faktem i nie można jej negować. Fundamentem jakiegokolwiek pojednania musi być prawda. Jednak wyciąganie tych spraw akurat w momencie walki Ukraińców o niepodległość to postawa na wskroś prorosyjska. Jedną można się z wolnym narodem i tylko taki może o wybaczenie prosić i je otrzymać. Bez niepodległej Ukrainy wątpliwa jest wolność Polski, ale też wątpliwe jest i prawdziwe pojednanie pomiędzy naszymi narodami.

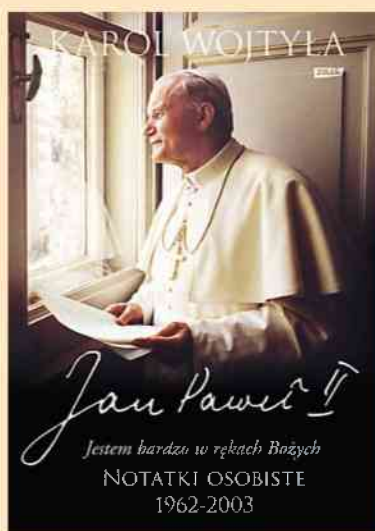
Dość ciekawym obrazkiem wyłaniania nowego rządu była akceptacja jego członków przez zebrane na Majdanie – „towarzystwo”. W Polsce trochę się podśmiewano z rządu tłumów i stawiano na kolejnych polityków, którzy mieli poprowadzić Ukrainę do Unii Europejskiej (po Kliczce, obstawiano Tymoszenko). Okazało się jednak, że nic z tego. Odwołując się do kozaczyzny (choć pobrzmiwają tu i echa wolnej elekcji w Rzeczypospolitej), Majdan stworzył dość oryginalny system „pre-demokracji”. To niewątpliwie duża oryginalność wydarzeń na Ukrainie i chyba przestroga dla innych państw. Chociaż groteskowy Janukowycz, budujący pałace w stylu Disneylandu, bliższy jest mentalności przywódcom postsowieckim, to jednak oderwanie się politycznych elit od społeczeństw ma miejsce i na Zachodzie. W tym aspekcie Majdan jest przestroga nie tylko dla np. Putina.

O historii przypomina nawet olimpiada. Po igrzyskach w Berlinie przysłała ugoda w Monachium. Po Soczi – Krym.

I na koniec jeszcze jedno historyczne porównanie. Izba wyższa rosyjskiego parlamentu przegłosowała jednogłośnie prawo dające Putinowi prawo do wprowadzania wojsk na Ukrainę. Jako żywo przypomina on dokument z trochę z innej epoki – notę Motowa, którą uśiłowano 17 września 1939 roku wręczyć ambasadrowi RP w Moskwie Wacławowi Grzybowskiemu: „(...) państwo polskie i jego rząd faktycznie przestały istnieć. Wskutek tego traktaty zawarte między ZSRR a Polską utraciły swą moc. Pozostawiona sobie samej i pozbawiona kierownictwa, Polska stała się wygodnym polem działania dla wszelkich poczynań i prób zaskoczenia, mogących zagrozić ZSRR. Dlatego też rząd sowiecki, który zachowywał dotąd neutralność, nie może pozostać dłużej neutralnym w obliczu tych faktów. Rząd sowiecki nie może również pozostać obojętnym w chwili, gdy bracia tej samej krwi, Ukraińcy i Białorusini, zamieszkujący na terytorium Polski i pozostawieni swemu losowi, znajdują się bez żadnej obrony. Biorąc pod uwagę tę sytuację, rząd sowiecki wydał rozkazy naczelnemu dowództwu Armii Czerwonej, aby jej oddziały przekroczyły granicę i wzięły pod obronę życie i mienie ludności zachodniej Ukrainy i zachodniej Białorusi”.

Lata minęły, ale Rosja pod rządami agenta KGB zbyt mocno od Związku Sowieckiego się nie różni... □

Bogdan Usowicz

Notatki bardzo osobiste**Karola Wojtyły**

„Sytuacja Kościoła: zło weszło do świątyni. Potrzeba a postolów” – takie krótkie sygnały alarmowe zni jdziemy w osobistych notatkach Jana Pawła II. Za pisany je w ukryciu przed światem na kartkach kalendarza.

Uwaga! Zainteresowani kupnem książki (w cenie 15€ + koszt przesyłki) mogą zamawiać ją, kontaktując się z Biurem Polskiej Misji Katolickiej w Paryżu (263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris) - tel. 01 55 35 32 32; e-mail: pmk@club-internet.fr.

Le retour des héros

Le 1er mars est un jour national de mémoire.

Il célèbre les héros de l'ombre, ceux que les communistes avaient combattus avec le plus grand acharnement, ceux que les Soviétiques et le NKVD considéraient comme des ennemis encore plus dangereux que les nazis, ceux dont il fallait rayer la mémoire et oublier l'existence – définitivement.

Ces héros, ce sont les soldats maudits - żołnierze wyklęci. Ils ont été des milliers. D'après l'Institut de la mémoire nationale (IPN), c'est plus de cinquante mille hommes et femmes qui sont morts entre 1944 et 1956. Ils ont été exécutés à la suite de condamnations à mort ou tués par les services de sécurité communistes. La date du 1er mars rappelle l'exécution en 1951, d'une balle dans la nuque – méthode ô combien connue chez les communistes – dans une prison du quartier Mokotów de Varsovie, par les sbires du régime, des membres d'une section de l'organisation Liberté et Indépendance (Wolność i Niezawisłość, WiN), avec à sa tête Łukasz Ciepliński. C'est cette date qui a été choisie pour se souvenir de tous ces patriotes qui ont donné leur vie en luttant pour la liberté de la nation polonaise contre le régime communiste. Ce n'est qu'en février 2011 que la Diète a voté la loi instaurant la Journée nationale de la mémoire des soldats maudits, alors que nombreux étaient les milieux, notamment des anciens combattants ou des familles, qui demandaient depuis longtemps qu'une telle journée fût instituée. Soutenu par le président Lech Kaczyński, c'est le président de l'IPN de l'époque, Janusz Kurtyka, qui a porté le projet à bout de bras. Malheureusement, ils sont morts dans la catastrophe de Smolensk avant d'en avoir vu l'aboutissement. C'est la troisième fois que cette journée est célébrée. Dans tout le pays ont eu lieu des messes, des concerts, des projections de films ou des quêtes dont le produit servira à financer la recherche des lieux où ces soldats ont été enterrés et leur identification. Car, bien entendu, le pouvoir de l'époque cherchait à effacer toutes les traces de ces hommes. Ils ont été jetés, anonymes, dans des fosses communes. Toutes ces manifestations ont pour but de rappeler aux anciens qui ils étaient et qu'ils n'ont pas été oubliés, et de montrer aux jeunes l'héroïsme de leur combat. Toutes les cérémonies et les manifestations sont organisées par l'IPN avec un comité créé à cet effet, sous le patronage de l'armée polonaise et de la présidence de la République. Le déroulement de tout cela ne se limite pas au seul 1er mars, mais commence un peu avant et peut durer par exemple toute la semaine qui suit. Ainsi, rien qu'à Varsovie, il y a eu des messes, une exposition sur la place du Château, des projections de films à plusieurs endroits de la capitale, des concerts, notamment de chants patriotiques, des animations pour les jeunes enfants, ainsi que des cérémonies officielles avec l'appel aux morts près du Tombeau du Soldat

inconnu et une messe à la cathédrale Saint-Jean. Dans toutes les villes de province, il y a eu des célébrations et des cérémonies identiques. Les soldats maudits, ce sont tous les résistants polonais de l'Armée de l'Intérieur (AK), qui ont refusé de rendre les armes à l'arrivée du pouvoir communiste et de l'occupation soviétique, et qui ont pris le maquis, à partir de 1944. La résistance a duré jusqu'en 1956. Si c'est plusieurs dizaines de milliers qui sont morts, capturés par les agents de sécurité ou dénoncés, combien y en avait-il encore qui ont échappé à la rafle et à la mort ? Au total, le mouvement devait être important en nombre. Mais était-il structuré ? Difficile à imaginer dans un pays policier comme l'était la Pologne stalinienne. Les hommes étaient-ils bien équipés ? Tout aussi difficile à imaginer. On peut penser que le mouvement s'est peu à peu étioilé devant les captures, les exécutions et le manque de moyens. Et puis il fallait bien faire vivre sa famille, éduquer ses enfants, ce qui nécessitait d'avoir du travail et de se montrer en plein jour. Difficile alors d'être en même temps dans la clandestinité. Il faut aussi compter sur la propagande communiste qui les présentait comme des bandits, des ivrognes et des anciens collaborateurs nazis. Sans contre-pouvoir ni contre-propagande, il était difficile de résister longtemps. Il n'empêche que le dernier partisan, Józef Franczak dit « Lalek », est mort en luttant contre la sécurité, en 1963. Le but de la Journée nationale du 1er mars est de rétablir la vérité sur ces hommes et ces femmes qui ont lutté pour une Pologne libre, de leur rendre leur dignité, leur héroïsme et leur identité ; de montrer que leur combat s'inscrit dans une longue ligne historique de combats des Polonais pour la liberté de leur pays et son indépendance. Dès que la Pologne a été sous la menace de perdre sa liberté ou l'avait perdue, il s'est toujours trouvé des patriotes pour lutter pour elle et tenter de la reconquérir. Il y a eu beaucoup de sang versé, de vies données, beaucoup trop de drames humains. C'est pourquoi il est du devoir d'un pays de s'en souvenir et de rendre hommage à tous ces héros courageux qui avaient une certaine idée de la Pologne. Et d'être vigilant, car rien n'est acquis définitivement. Les bruits de botte que l'on entend ces jours-ci, si près du cœur de l'Europe, sont là pour nous le rappeler. □

Jan Paweł II – patron codzienności *ciąg dalszy ze str. 9*

„Miserikordyna” to różaniec wraz z ulotką dotyczącą odmawiania Koronki do Miłosierdzia Bożego, włożone do pudełeczka przypominającego opakowanie leku. Podstawową zasadą akcji jest to, że Miserikordyna nie leży w miejscu, ale każdego dnia wędruje do kolejnych osób. Ktoś kto wczoraj dostał od swego przyjaciela Miserikordynę, dziś przekazuje ją komuś innemu, w ten sposób poszerzając grono osób odmawiających tę modlitwę. To w Płocku po raz pierwszy Jezus Miłosierny objawił się św. Siostrze Faustynie.

Nie brak też spojrzenia praktycznego (w końcu papieskie inicjatywy przekładają się na konkretne projekty: kulturalne, medialne, materialne): Papież znów pojawi się w mediach, znów będziemy mogli go usłyszeć. Wątpię, żebyśmy sami z siebie potra-

fili zajrzeć do jego homilii, encyklik. Dla wielu środowisk, instytucji, organizacji będzie to dobry impuls, żeby stworzyć projekty, które będą propagować to o czym mówił papież Polak – podsumowuje Monika, na co dzień zajmująca się mediami internetowymi i PR-em.

Wracamy z Zabawy. Maciej – producent filmowy – właśnie wystął kolejny e-mail potwierdzający organizowaną przez niego pielgrzymkę kanonizacyjną. Marta – młoda psycholog z Warszawy – już dawno umówiła się z przyjaciółmi na wspólne oglądanie uroczystości w TV. Znajomy właściciel dużej firmy przewozowej śmieje się do słuchawki, kiedy pytam o wolne autokary na ostatni weekend kwietnia: No co ty, jedziemy do Rzymu! Wszystkie autokary zarezerwowane od listopada! I, wiesz, prawie sami młodzi jadą... □

Dorota Abdelmoula

Poziomo: A-1. Duży ptak drapieżny błędnie uważany za orła. A-10. Chtystek, małolat, żółtodziób. B-6. Mózg, intelekt, umysł. C-1. Narzędzie do zamiatania. C-10. Oryginał. D-6. Atleta, siłacz. E-1. Budynek lub pomieszczenie z urządzeniami do kąpielii. E-11. Krótki, lekki sen. F-6. Królowa jabłoni. G-1. Atleta, mocarz. G-12. Gruby, sztywny papier. H-7. Spadzista ściana urwiska. I-1. Przechowywane w archiwum. I-12. Grzegorz ... napastnik drużyny Warta Poznań - w latach 2002-07, członek ekipy narodowej. J-7. Dawniej o Polce. K-1. Autentyk. K-12. Niewielki odłamek bryły skalnej. L-8. Pospolity owad latający. Ł-1. Aberracja. Ł-12. Liczba egzemplarzy jednego wydania książki lub czasopisma. **Pionowo:** 1-E. Uświęcający Dar (dwa wyrazy). 2-A. Wyspa hiszpańska w Archipelagu Balearów. 3-G. Kawałek smolnego drzewa, dawniej używanego do oświetlania. 4-A. Rodzaj modlitwy błagalnej. 5-G. Biały, gorzki proszek stosowany w leczeniu malarii. 6-A. Kupiec mający kram. 7-H. Duże pomieszczenie przeznaczone na zebrania. 8-A. Osoba występująca w czyimś imieniu. 8-J. ... - Ata - dawna stolica Kazachstanu. 10-A. Towot. 10-F. Gruczoł dokrewny kręgowców, wydzielający hormony regulujące przemianę materii. 11-C. Węzdło. 12-G. Karaczan, karaluch. 13-A. Mały ciek wodny. 14-G. Drapieżne zwierzę o gęstej, brunatnoszarej sierści, z jasnymi pasami po bokach. 15-A. Maszyna wykonująca czyn-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
A			3		28						30							
B		24							10									
C	14							17					13					
D							23	4										
E	32										8	9		33				
F				12			26			16								
G		31			20										22	21		
H																	25	
I					2													
J										5							11	
K				18						6							29	7
L									15									
Ł		27	19									1						

ność lub ciąg czynności bez udziału człowieka. 16-I. Druga co do jasności gwiazda w gwiazdozbiore Centaura. 17-A. Osoba porwana w celu wymuszenia żądań porwawca. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 33 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK 3/2014: „Szacunek”.

Poziomo: staw, alba, alasz, reaktor, choroba, przerób, Alabama, cud, ara, sad, sto, kucharz, Czeszka, nenufar, karta, koks, alga. **Pionowo:** szacunek, Laura, salowa, dziennik, szkoła, szafa, atrapa, kadryl, kasza, Chinka, liturgia, Andora, retor, akrobata, zakład. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Wyniki 24 kolejki ekstraklasy piłkarskiej: Ruch Chorzów – Widzew 2:1, Lechia Gdańsk – Wista 0:0, Górnik Zabrze – Korona Kielce 0:0, Lech Poznań – Piast Gliwice 4:0, Cracovia – Śląsk Wrocław 0:1, Zagłębie Lubin – Zawisza Bydgoszcz 3:1, Podbeskidzie Bielsko-Biała – Pogoń 0:0. Decyzją Biura Bezpieczeństwa Warszawy mecz Legia – Jagiellonia został zakończony po pierwszej połowie przy wyniku 0:0 z powodu bijatyki kibiców, do jakiej doszło przed przerwą. Legia pozostaje jednak liderem nie tylko chuligaństwa, ale i tabeli.

☺ Lewandowski ciągle strzela gole dla Borussii Dortmund. Jego klub pokonał w Sankt Petersburgu Zenit 4:2, a „Lewy” zdobył dwa gole, w Norymberdze w spotkaniu Bundesligi wbił jednego i prowadzi w klasyfikacji strzelców (15 bramek). Lewandowski i Piszczek znaleźli się też w najlepszej jedenastce 23. kolejki piłkarskiej Bundesligi.

☺ Angielskie media potwierdzają, że reprezentant Polski Fabiański nie zamierza przedłużać umowy z Arsenalem Londyn. Polak nie będzie miał jednak kłopotów ze znalezieniem nowego pracodawcy, bo zainteresowanych jest nim kilka klubów, w tym poważną ofertę złożyło Schalke 04 Gelsenkirchen.

☺ Stoch wygrał drugi konkurs skoków

w Lahti (w pierwszym był 3) i znów jest liderem Pucharu Świata. Wcześniej stracił złoty plastron po konkursach w Falun na rzecz Słoweńca Prevca. Reszta drużyny ma jednak spadek formy. Polacy zajęli dopiero siódme miejsce w konkursie drużynowym, daleko za Austriakami, Niemcami i Norwegami.

☺ Kubot i szwedzki tenisista Lindstedt pozostali na pierwszym miejscu w rankingu ATP „Doubles Team Race to London”. Fyrstenberg i Matkowski spadli w najnowszym notowaniu o dwie pozycje i obecnie są 15. parą świata. Agnieszka Radwańska wśród pań jest nadal trzecia. Janowicz spadł z 19 na 20 miejsce.

☺ 18-letni Majchrzak wygrał turniej ITF w Kartagenie. W finale pokonał Carballesa Baenę (260 w rankingu ATP) 1:6, 7:6 (4), 6:3.

☺ W rewanżowym meczu półfinałowym Pucharu CEV siatkarskiej PGE Skry Betchatów ulegli 2:3 Guberni Niżny Nowgoród i odpadli z rozgrywek. W pierwszym spotkaniu także rosyjska drużyna zwyciężyła 3:2.

☺ W najciekawszej parze ćwierćfinałów Polskiej Ligi Hokeja Comarch Cracovia po raz drugi przegrał z Aksam Unią Oświęcim 2:3 po rzutach karnych. Do awansu Aksam Unia Oświęcim potrzebowała już tylko jednego zwycięstwa. Inne pary: JKH GKS Jastrzębie – 1928 KTH Krynica 9:0 i stan

rywalizacji: 2-0; Ciarko PBS Bank Sanok – GKS Katowice 13:2 i stan rywalizacji: 2-0; GKS Tychy – Polonia Bytom 5:2 i stan rywalizacji: 2-0 (do trzech zwycięstw).

☺ W Warszawie na Ursynowie odbyły się zawody Pucharu Świata w judo. Na podium stanęły trzy nasze reprezentantki: Ewa Konieczny i Halima Mohamed-Seghir wywalczyły srebrne medale, a Katarzyna Kłos brązowy.

☺ Gortat zdobył 31 punktów, najwięcej w karierze, i miał 12 zbiórek, kiedy jego Washington Wizards pokonali na wyjeździe Toronto Raptors 134:129 po trzech dogrywkach. To była ich piąta wygrana z rzędu w koszykarskiej lidze NBA.

☺ W Mecz Gwiazd koszykarzy zespół złożony z najlepszych zawodników Tauron Basket Ligi przegrał w Pardubicach z reprezentacją czeskiej ekstraklasy Mattoni NBL 105:109.

☺ Marcin Lewandowski poprawił własny halowy rekord Polski w biegu na 1000 metrów. Podczas mityngu w Metz polski lekkoatleta uzyskał wynik 2.17,67. Drugi na mecie był Marokańczyk Belhanbel – 2.19,24.

☺ Minister sportu Andrzej Biernat zapewnił, że jego ministerstwo zamierza po sukcesach panczenistów na Olimpiadzie w Soczi wybudować zadaszony tor do uprawiania tyżwiarstwa szybkiego. □

Nowe postacie w Panteonie

Jan Kciuk

Prezydent Hollande ogłosił nazwiska nowych lokatorów Panteonu. W tym roku przypada kilka „okrągłych” rocznic – wybuch powstania w Algierze (1914), słynna bitwa wietnamska pod Dien Bien Phu (1954), czy lądowania w Normandii (1944). Jednak wszystkie cztery nazwiska ogłoszone przez prezydenta związane są z wydarzeniami II wojny i ruchu oporu.

Na liście znaleźli się Germaine Tillion (1907–2008), członkini ruchu oporu, etnolog, więzień obozu w Ravensbruck, ale też oskarżycielka torturowania tubylczej ludności przez Francuzów (trzeba tu dodać, że potrafiła jednak bronić i harkisów, czyli zdradzonych przez Francję jej kolonialnych algierskich pomocników). Dalej – Genevieve de Gaulle-Anthonioz (1920–2002), siostrzenica Charles’a, członkini ruchu oporu, za co także trafiła do Ravensbruck; po wojnie zajmowała się ubogą ludnością. Kolejny kandydat do Panteonu to Pierre Brossolet (1903–1944). Agent francuski podczas II wojny światowej, członek ruchu oporu, który przedostał się do Londynu. Skierowany do scalenia ruchu oporu na kontynencie wpadł w ręce Gestapo i popełnił samobójstwo. Najwięcej kontrowersji budzi jednak ostatnia kandydatura – Jeana Zaya (1904–1944), rozstrzelanego przez wchystowską milicję za „dezercję w obliczu wroga”. Pochodzący z rodziny żydowskiej adwokat wkroczył do polityki przed wybuchem wojny. Był radykalnym socjalistą, znanym masonem i ministrem oświaty, który dał się poznać jako fanatyczny antyklerykał. Przy okazji promocji do Panteonu warto też zwrócić uwagę na obowiązkowy już „parquet ptci”. Hollande wybrał tu dwie kobiety i dwóch mężczyzn. □

Salonowe ciekawostki

W Paryżu odbywał się tradycyjny salon rolniczy. Wystawa ta ma duże znaczenie i zawsze przyciąga np. polityków, którzy nie ruszając się ze stolicy mogą za prezentować się przybyłym z całej Francji dostawcom.

Tegoroczny salon wystawowy był dość ciekawy. Dziennikarz Apathio na Canale Plus z pewnym smutkiem konstatawał, że przez lata Jean Marie Le Pen był tu regularnie wygwizdywany przez dużą część rolników i gości, zaś w tym roku jego córka Maryna była jednak przyjmowana niczym jakaś gwiazda rocka. Autografy, pozowanie do wspólnych zdjęć, uściski... Marine Le Pen odwiedziła Salon razem ze swoją siostrzenicą, deputowaną Frontu

Narodowego – Marion Le Pen. Obydwie panie były przez publiczność i wystawców fetowane. Świadczy to sporo o nastrojach Francuzów, zwłaszcza w kontekście zbliżających się wyborów lokalnych i europejskich. Warto dodać, że np. prezydent Françoise Hollande już takiej konfrontacji z „ludem” nie ryzykował. Odwiedził salon chyłkiem, w godzinach kiedy był on zamknięty dla zwykłej publiczności... □

Jan Kciuk

Powrót do barbarzyństwa

To, co się stało w Belgii, to współczesny powrót barbarzyństwa, czyli okresu, w którym życie ludzkie nie było traktowane jak święte – tak o wprowadzeniu eutanazji dla dzieci w Belgii mówi Krzysztof Szczerski.

Poset PiS przypomina w rozmowie z „Rzeczpospolitą”, że podobne rozwiązania stosowano w Sparcie.

Przypomnijmy. Kilka tygodni temu parlament Belgii zgodził się na rozszerzenie prawa do żądania eutanazji na śmiertelnie chore dzieci i osoby małoletnie. Izba Deputowanych znaczną większością głosów uchwaliła odpowiednią nowelizację obowiązującej od 2002 roku ustawy o eutanazji. Belgia będzie tym samym pierwszym w świecie krajem, zezwalającym na eutanazję dzieci i osób małoletnich bez żadnych ograniczeń wiekowych.

Według posta Szczerskiego, taka decyzja to „współczesny powrót do barba-

rzyństwa”. – W Sparcie, jak wiemy, chore dzieci też były eliminowane. Dopiero chrześcijaństwo ustanowiło normę, że życie i godność człowieka to są wartości niezbywalne – przekonuje.

– Prawo do eutanazji dzieci oznacza, według mnie, prawo rodziny do pozbycia się problemu, a nie prawo chorego, żeby mógł umrzeć bez bólu. Przecież dzieci poniżej pewnego wieku nie pytamy nawet, w co chcą się ubrać czy co zjeść na śniadanie. Bo to my, dorośli, jesteśmy za nie odpowiedzialni – tłumaczy Szczerski na łamach dziennika.

Szczerski uważa również, że taka decyzja jest wynikiem zerwania z warto-

ściami chrześcijańskimi i wprowadzenia zasad, „które wyrastają z egoizmu”.

– Ludzie uważają, że mają prawo do indywidualnego szczęścia bez jakichkolwiek ograniczeń. I są przekonani, że dla indywidualnego sukcesu mogą zrobić wszystko. Więc jeżeli choroba dziecka zaburza ich wizję szczęścia, to uważają, że mają prawo dziecko poświęcić (...). Obłąd – podsumowuje. □

Exlibris GK

Historia Dywizji Panczernej generała Maczka

Krajowe Stowarzyszenie Polskich Kombatantów i Pamięci Polskiej Pierwszej Dywizji Panczernej jest wydawcą książki, w języku francuskim, „Epopėja Polskiej Pierwszej Dywizji Panczernej”. Jej autorami są: Stéphane Brière i Michel Pépin.

Historia Dywizji rozpoczyna się w Polsce. W 1939 roku utworzono pancerną brygadę kawalerii, powierzając jej dowództwo pułkownikowi Stanisławowi Maczkowi. Brygada bardzo dzielnie walczyła z Niemcami na południu kraju, w tym podczas obrony Lwowa. Po przegranej kampanii wrześniowej, brygada przedostaje się na Węgry, gdzie zostaje... rozbrojona, ale jej żołnierze, różnymi drogami, docierają do Francji, by nadal walczyć.

Po kapitulacji Paryża, rozkazem z 19 czerwca 1940 r., Polacy z niezajętych jeszcze przez Niemców portów wypływają do Anglii, by - na początku, stanąć na straży wybrzeża tego kraju. 26 lutego 1942 r. powstaje w Szkocji pierwsza polska dywizja pancerna pod dowództwem generała Maczka. Żołnierze przechodzą tam intensywne, specjalistyczne szkolenie i w sierpniu 1944 r. są w pełni przygotowani do desantu w Normandii. Dywizja liczy 16 095 ludzi, w tym 885 oficerów. Jest świetnie uzbrojona. W jej posiadaniu znajduje się 4 431 pojazdów, w tym 361 czołgów i 473 działa. Zdaniem autorów książki, sprzęt wojskowy Dywizji zajmował 225 km drogi - kiedy docierał do portów angielskich w celu inwazji w Normandii. Polacy docierają tutaj w dniach od 31 lipca do 1 sierpnia, do portów w Arranches i Courseulles-sur-Mer, wchodząc w skład drugiego korpusu kanadyjskiego, dowodzonego przez generała Simonsa.

Najważniejsza bitwa Dywizji pod Falaise, która otworzyła wojskom alianckim drogę na Paryż jest opisana szczegółowo, dzień po dniu. Widać w niej bohaterstwo naszych pancerniaków, ale też i ogrom strat w ludziach i sprzęcie, jakie trzeba było ponieść dla zwycięstwa. Autorzy książki piszą też i o przyjemniejszych, czasami zabawnych zdarzeniach w czasie tej operacji, jakim było chociażby znalezienie przez żołnierzy w opuszczonej fermie beczki calvadosu, co

dało okazją do... odprężenia się w chwili przerwy w ataku.

Bardzo ciekawą częścią książki są krótkie wspomnienia żołnierzy Pierwszej Dywizji Panczernej. Ukazują one skomplikowane losy polskiego żołnierza w czasie drugiej wojny światowej i zróżnicowany skład Brygady. Byli w niej uczestnicy kampanii wrześniowej, polscy emigranci mieszkający we Francji, ochotnicy z obu Ameryk. Zdarzały się też osoby, które w zupełnie przypadkowy sposób zostały żołnierzami tej jednostki. Należał do nich Żyd, Willie Glaser, którego rodzice wyemigrowali z Austro-Węgier w 1887 r., najpierw do Lipska, by w 1892 r. zamieszkać na stałe w Fuerth w Bawarii. W czasie pierwszej wojny światowej jego ojciec służył w armii austriackiej, ale po jej zakończeniu, Glaserowie stali się automatycznie obywatelami polskimi, otrzymując polskie paszporty, bo pochodzili z Galicji, która wróciła do macierzy. Nie udało im się dostać obywatelstwa niemieckiego. Willie urodził się w Niemczech, i tak jak cała jego rodzina, nie mówił po polsku. Na początku 1939 r. jego ojciec chciał przeprowadzić się do Irlandii, gdzie mieszkała kuzynka. Udało mu się wyjechać tylko z synem. W 1941 r. 20-letni Willie, wzorem młodych Irlandczyków, pragnął zaciągnąć się do armii, by walczyć z Niemcami, ale oficer z komisji rekrutacyjnej powiedział mu, że powinien pojechać do Londynu i zgłosić się do polskiego konsulatu.

„W Londynie, konsul przyjął mnie z otwartymi rękami.(...).Otrzymałem dokumenty podróży, której celem był obóz armii polskiej gdzieś w Szkocji. Po moim przybyciu tam, skierowałem się do namiotu, gdzie byłem przepytany przez oficera. W oczekiwaniu, stawiałem sobie pytania o moją przyszłość jako polskiego żołnierza. Nie miałem pojęcia co mnie czeka, bo wokół wszyscy mówili po

polsku.(...). Po dwóch latach mówiłem biegle po polsku, ale czytałem mniej sprawnie, nie mówiąc o pisaniu...”, wspomina Willie Glaser. Z czasem został żołnierzem 6 brygady ciężkich karabinów maszynowych. Jedną z jego największych satysfakcji było przesłuchiwanie członków SS wziętych do niewoli w czasie bitwy pod Falaise.

Ze wspomnień widać wielką miłość i szacunek jakim darzyli żołnierze swojego dowódcę, generała Maczka. Zygmunt Haas pisze, że generał Maczek dekorował po zwycięstwie pod Falaise grupę żołnierzy, w asyście gen. Rudnickiego. Mówił szybko, tak jak wojskowy, ale był tak samo wzruszony jak oni. „Wy biliście ze mną! Nigdy mnie nie zawiedliście! To wy jesteście twórcami tych zwycięstw”, deklarował generał. „Nie jedna tza zwilżyła lica żołnierzy w takim momencie, ale nie było czymś wstydlwym wycierać je rękawem munduru. Nie zapomnę nigdy uścisku naszych dłoni, jego spojrzenia i jego serdecznych gratulacji. Jeszcze słyszę w uszach mój własny głos, gdy odpowiadałem mu: „Ku chwale Ojczyzny, Panie generale”, wspomina Zygmunt Haas, z batalionu strzelców podhalańskich.

Jednym z najtrudniejszych okresów dla żołnierzy Pierwszej Dywizji Panczernej, były ostatnie tygodnie i dni wojny, w których wciąż ginęli ich koledzy i przyjaciele.

Książka powinna być obowiązkową lekturą dla wszystkich, którzy interesują się historią polskiej emigracji i wkładu Polaków w zwycięstwo nad faszystowskimi Niemcami. Można ją nabyć w cenie 22 €, pisząc na adres: Michel Pépin - Venelle du Relais de la Croix de Fer - 14700 Falaise. □

Franciszek L. Ćwik

Rok 2013/2014 – Wierzę w Syna Bożego

Venite adoramus Dominum

Straż Honorowa NSI Jz pan fii Miłosierdzia Bożego za prasa na Adora, je Ni, jświętszego Sakramentu w bazylice Sacré –Coeur na Montmartre, prowadzoną przez ks. proboszcza Ryszarda Górskiego.

Czwartek 27 marca, od 20.00 do 21.30. O 22.00 Msza św. w intencji nas wszystkich i o wzrost wiary w rodzinach.

Po Mszy św. czuwanie nocne z możliwością odpoczynku w pokojach (za odpłatnością 6€ lub 10€).

Zapisy na nocne czuwanie obowiązkowe, do 17 marca, u Anny Krowiak - tel. 06.81.51.21.89.

Rekolekcje Wielkopostne 2014

KOŚCIÓŁ POLSKI WNIĘBOWZIĘCIA NMP

(Paryż I – 263 bis, rue St-Honore)

5 kwietnia (sobota): 18³⁰ – Msza św. z konferencją; **6 kwietnia** (niedziela): 8⁰⁰, 9³⁰, 11⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 14⁰⁰ – Msza św. z kazaniem dla dzieci, 15¹⁵ – Gorzkie Żale z kazaniem pasyjnym, 16⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 19⁰⁰ – Droga Krzyżowa, 19³⁰ – Msza św. z konferencją; **7 kwietnia** (poniedziałek): 8⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, konferencja; **8 kwietnia** (wtorek): 8⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, konferencja; **9 kwietnia** (środa): 8⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 11⁴⁵ – Msza św. z kazaniem dla dzieci, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, konferencja; **10 kwietnia** (czwartek): 8⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, konferencja; **11 kwietnia** (piątek): 8⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, konferencja.

Rekolek je głosi red. ks. Tomasz Jaklewicz Gość Niedzielny

PARAFIA MB KRÓLOWEJ RODZIN

(Paryż XLX – 29, rue de Belleville)

4 kwietnia (piątek): 18³⁰ – Droga Krzyżowa, 19⁰⁰ – Msza św. z konferencją; **5 kwietnia** (sobota) 18⁰⁰ – Msza św. z konferencją; **6 kwietnia** (niedziela): 9⁰⁰ – Msza św. z konferencją, 11³⁰ – Msza św. z konferencją. Po Mszy św. – Gorzkie Żale.

Rekolek je prowadzi ks. Paweł Bernacki

PARAFIA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO W PARYŻU

(Paryż XVII – 20 Legendre)

5 kwietnia (sobota): 19⁰⁰ Msza św. z homilią – kaplica; Koronka do Miłosierdzia Bożego; Nauka rekolekcyjna. **6 kwietnia** (niedziela): 9³⁰ Msza św. z homilią – krypta; 11⁰⁰ Msza św. z homilią – krypta; 17⁰⁰ Gorzkie Żale z nauką rekolekcyjną – kaplica 18⁰⁰ Msza św. z homilią – kaplica. **7 kwietnia** (poniedziałek): 9⁰⁰ Msza św. z homilią – kaplica; Koronka do Miłosierdzia Bożego; Nauka rekolekcyjna. **8 kwietnia** (wtorek): 18¹⁵ spowiedź św. – krypta; 19⁰⁰ Msza św. z homilią – krypta. Zakończenie rekolekcji.

Rekolek je prowadzi ks. Wacław Gradalski

AULNAY-SOUS-BOIS

Rekolekcje dla dzieci i młodzieży: 21 i 22 marca (piątek i sobota dla dzieci): 19⁰⁰ – Msza św. i konferencja; (piątek i sobota dla młodzieży): 20⁰⁰ – Msza św. i konferencja; **23 marca** (niedziela dla dzieci): 9³⁰ – Msza św. i konferencja; (niedziela dla młodzieży): 18⁰⁰ Msza św. i konferencja.

Rekolek je prowadzi: ks. Krzysztof Wąchała TChr

Rekolekcje parafialne: 5 kwietnia (sobota): 18³⁰ Msza św. i konferencja; **6 kwietnia** (niedziela): 8⁰⁰ - 9³⁰ i 18⁰⁰ – Msza św. i konferencja. **7-8 i 9 kwietnia** (poniedziałek, wtorek i środa): 19³⁰ Msza św. i konferencja.

Rekolek je prowadzi: ks. Zbigniew Rakiąg TChr

KOŚCIÓŁ ST. LEU-ST. GILLES

(Bagnolet – M° 3 – Gallieni)

Nauki rekolekcyjne w czasie Mszy św. wielkopostnych. **30 marca** (niedziela): 12³⁰ – Msza św. i konferencja. **6 kwietnia** (niedziela): 12³⁰ – Msza św. i konferencja. **13 kwietnia** (Niedziela Palmowa): 12³⁰ – Msza św. i konferencja. Spowiedź w niedziele: 30 marca oraz 6 i 13 kwietnia przed i w czasie Mszy św.

Rekolek je prowadzi ks. Ryszard Konieczny – Werbista

PARAFIA ŚW. GENOWEFY

(Paryż XVI – 18, rue Claude Lorrain, M° Exelmans)

30 marca (niedziela): 9³⁰, 11³⁰, 18⁰⁰ – nauki rekolekcyjne; **31 marca 1 i 2 kwietnia** (poniedziałek, wtorek, środa): 20⁰⁰ – Msza św., po niej konferencja. Spowiedź (poniedziałek, wtorek, środa) od 19⁰⁰

Rekolek je prowadzi ks. Tomasz Sobera

MOULIN GALANT EGLISE ST. PAUL

(w Corbeil Essonnes)

4 kwietnia (piątek): 19³⁰ – Droga Krzyżowa i Msza św. **6 kwietnia** (niedziela): 11³⁰ – Msza św. z konferencją. Przed Mszą św. spowiedź.

Rekolek je prowadzi ks. Kamil Iwanowski

KAPLICA ST – RADEGONDE I KOŚCIÓŁ – ST JEANNE D'ARC

(Paryż XII i Triel – L Hautil)

30 marca (Paryż XII niedziela): 9⁰⁰ – Msza św. i konferencja; (Triel niedziela): 11³⁰ – Msza św. i konferencja. Spowiedź przed każdą Mszą św.

Rekolek je prowadzi ks. dr Zbigniew Żyźniewski

KAPLICA ST-YVES

(Paryż XIV – 11, rue St-Yves)

6 kwietnia (niedziela) i **13 kwietnia** (Niedziela Palmowa): 11⁰⁰ – Msza św. z nauką rekolekcyjną

Rekolek je prowadzi ks. Tomasz Sobera

KOŚCIÓŁ ST. DENYS DE L'ESTRÉE

(Paryż – St Denis – 59, bid Jules Guesde M° 13 – St Denis Basilique)

4 kwietnia (piątek): 19³⁰ – Droga Krzyżowa i Msza św. z konferencją; **5 kwietnia** (sobota) 10⁰⁰ Spowiedź, 11⁰⁰ Msza św. z konferencją dla dzieci i dorosłych; **6 kwietnia** (niedziela): 9³⁰ – Msza św. i konferencja – zakończenie rekolekcji.

Rekolek je prowadzi ks. Władysław Łukiewicz

KAPLICA OŚRODKA ERMITAGE

(Versailles – 23, rue de l'Ermitage)

6 kwietnia (niedziela): 10³⁰ Spowiedź św; 11⁰⁰ Msza św. i rekolekcyjna konferencja.

GŁOS KATOLICKI

PRZYJACIELE

Mme Dembinski Irene -	70€
Mme Christophe Rosalia -	70€
Mme Knutel Joseph -	70€
Mme Amirat Leokadia -	100€
Mme Czop Liliane -	70€
Mme Śmiątek Christiane -	80€

Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania.

Dalsza część Listy będzie się ukazywać w kolejnych numerach GK. (Redakcja)

Zawiadomienie

Polska Misja Katolicka we Francji informuje: „Konto e-mailowe księdza wicerektora PMK we Francji Krystiana Gawrona: (ks.krystian.gawron@gmail.com) zostało spiratowane przez hackera. Rozsyłane z tego adresu wiadomości nie pochodzą od Księdza Wicerektora.

Prosimy o ignorowanie poczty hackera, który, niestety nadal posługuje się w/w. e-mailem. Sprawą kradzieży konta e-mailowego zajmuje się policja”.

Podaję mój nowy adres e-maila oraz e-mail do Seminarium: krystgawron@gmail.com – przy moich danych lub sempol.paris@gmail.com – Séminaire Polonais de Paris.

Sekretariat PMK we Francji

Ocalić od zapomnienia...

Maria Kielar-Czapla

Rzecz o ks. dr Karolu Brzezynie OMI – wspomnienie Wandy Seniuk-Gaś

Mija czas. Nieubłaganie. Wraz z nim zacierają się wspomnienia. Niejednokrotnie niosą one ze sobą niesamowity ładunek przeżyć, doświadczeń, słów wdzięczności. Często odchodzą z tego świata bohaterowie tych wspomnień – na zawsze. Przedstawioną poniżej opowieść o ks. dr Karolu Brzezynie (1905–1976) opracowałam na podstawie obozowych wspomnień Wandy Seniuk-Gaś i postanowiłam... ocalić ją od zapomnienia.

Obóz w Argelès sur Mer.

Patrzę na zdjęcie. przerażające i intrygujące. W oddali barak. Na zdjęciu rodzina w komplecie: matka Janina, ojciec Nazariusz i dwie dziewczynki – starsza Malwina i młodsza Wanda. Płot z drutu (pod prądem) oddziela ojca od matki z córkami. W rękę matki talerz przykryty miską z zupą z brukwi i bulw oraz wiadro z wodą pitną, stojące obok. To miejsce spotkania rodziny, która przebywa w obozie koncentracyjnym w Argelès sur Mer we Francji. Tę skromną porcję podzielić trzeba dla czworga. W obozie przebywają całe rodziny. Mężczyźni są oddzieleni od kobiet. Chłopcy do 16 lat przebywają z matką, potem z ojcem. Obóz usytuowany jest nad morzem, na plaży. Śpi się w baraku na piasku. Wanda nie zapomniała, jaki twardy jest piasek, kiedy się na nim śpi. Żadnej higieny. Wszyscy mają wszy i pogryzione ciała. Myją się w morskiej wodzie. „Tylko raz zabrano nas pod prysznic. Dzieci musiały stanąć naprzeciw swej matki, gotę. Zlano nas czystą wodą.” Wanda wspomina o doświadczeniach, jakie robiono na dzieciach. „Nie dali jeść przez cały dzień, tylko mleko w proszku. Wieczorem lekarze hiszpańscy wbijali nam do łokcia leki. Do dziś nie wiem, co to było.” Z obozu w Argelès sur Mer rodzina Seniuk została przewieziona do obozu w Rivesaltes w regionie Langwedocja – Roussillon w departamencie Pyrenees-Orientales. Tam właśnie los zetknął ją z ks. Karolem Brzezinią OMI, kapelanem delegatury PCK w Perpignan. Oblat opiekował się obozami internowanych Polaków w południowo-zachodniej Francji, m.in. w Argelès sur Mer i w Rivesaltes.

Obóz w Rivesaltes.

Potożony był dalej od morza. Każdy przeżyty tam dzień był podarunkiem od Boga. Stamtąd wywożono więźniów do Auschwitz. Człowiek był niepewny jutra. Okropności obozu, a w szczególności głód był bardzo uciążliwy, szczególnie dla dzieci. Aniołem Opatrzności Bożej okazał się skromny kapłan pochodzący z Polski – ksiądz Karol Brzezina. Był on kapelanem delegatury Polskiego Czerwonego Krzyża w południowej Francji. „Oblat przynosił polskim dzieciom jedzenie. Ukrywał je za pazuchą, aby nie odebrali mu go przy wejściu. Narażał swoje życie, aby nas uratować” – mówi ze wzruszeniem Wanda. „Sam biedny nie jadł. Był zawsze uśmiechnięty, niezwykle serdeczny i dobry.” Nigdy nie zapomni smaku przynieszonej żywności. Ks. Karol dbał również o życie duchowe Polaków.

„Mały katechizm katolicki”.

Moja rozmówczyni podaje mi drżącą ręką małą książeczkę, pozostałość ze starości. „To mój najcenniejszy skarb” – mówi. To podarunek od księdza Karola – „Mały katechizm katolicki”, wydany przez Centralę Duszpasterstwa Polskiego Francji Nieokupowanej, nakładem Związku Polaków we Francji. Obóz w Rivesaltes 1941. Na okładce można jeszcze odczytać podpis Oblata: „Ks. dr Karol Brzezina, obóz w Rivesaltes.” Przetrwiał tyle lat... „Wszędzie brałam z sobą ten katechizm. Musiałam go mieć przy sobie i mam go do dziś.” – mówi ze wzruszeniem Wanda. To jedyna pamiątka po ks. Brzezynie. To jej skarb niczym relikwia. Cenna jak życie, które zawdzięcza temu człowiekowi. Ks.

Karol we współpracy z PCK umożliwił wielu polskim rodzinom, w tym rodzinie Seniuk wyjście z obozu w Rivesaltes. „Zostaliśmy skierowani do La Bastide Lozere. Tam zamieszkaliśmy w opuszczonym pensjonacie. Byliśmy mu bardzo wdzięczni, bo przecież mogliśmy znaleźć się w Auschwitz a stamtąd nie było powrotu. Wtedy jeszcze nie wiedziałam, że ks. Brzezina pochodzi z Radzionkowa. Nie mogłam tego wiedzieć, bo nazwa „Radzionków” nic mi nie mówiła.”

Powrót do domu do Villerupt.

„Kiedy Niemcy wycofali się z Francji pod naporem wojsk alianckich, mogliśmy wrócić z La Bastide do domu. W naszym mieszkaniu pozostał tylko duży krzyż na ścianie i porozrzucane na podłodze czasopisma, „Rycerz Niepokalanej”. Zaczęliśmy normalne życie. Ojciec wrócił do pracy, ja do szkoły, siostra też pracowała, zaś matka pozostała w domu. Naszym marzeniem był wyjazd do Polski. Jednak stało się nieszczęście – w marcu 1945 r. w wypadku zginął ojciec. Niestety, do Ojczyzny wróciliśmy bez niego” – opowiada Wanda.

Z Villerupt do... Radzionkowa.

„Osiedliliśmy się w...Radzionkowie. Nie wiedziałam jeszcze, że Radzionków to rodzinne miasto ks. Karola. Jako, że znałam francuski zostałam zatrudniona w szkołach, gdzie uczyłam języka”. Razem z Wandą uczył w szkole Wojciech Trzensiok. „Pani jest z Francji? – zapytał. „Ja mam tam kolegę, ale to jest ksiądz” – powiedział. „Znałam polskiego księdza – odpowiedziała pani Wanda. Wyzwolił moją rodzinę z obozu!” Okazało się, że mówili o tym samym człowieku, o ks. Karolu Brzezynie OMI. Wtedy dopiero Wanda dowiedziała się o miejscu pochodzenia ks. Karola, dokąd to właśnie zawiódł ją los. Jakże nieoczekiwaną wiadomością dla młodej nauczycielki okazał się fakt, że żyła jeszcze matka ks. Brzeziny, pani Julianna. „Pan Trzensiok zaprowadził mnie do niej. Powiedział, że jej dobrze to zrobi, jak dowie się coś o swoim synu. Mieszkała w małym domku w centrum Radzionkowa. Drobna, schorowana, skromna kobieta w wiejskiej chusteczce na głowie” – opowiada Seniuk-Gaś. Pan Trzensiok powiedział matce ks. Karola, że przyszedł ktoś, kto spotkał jej syna we Francji. Jakąż radość sprawiła jej ta wizyta. „Pani Brzezina tak mocno zaczęła mnie ścisnąć, z radości, iż myślałam, że mnie udusi”. „To pani widziała mojego Karlika” – powtarzała przez ty. Było to niesamowite spotkanie, o którym nie mogę zapomnieć. Wówczas ks. Karol przebywał w Belgii na kolejnej misji. „Tak bardzo cieszyłam się, że mogłam jej opowiedzieć wszystko o jej synu. Wkrótce jednak stało się coś, czego się nie spodziewałam. Dostownie za kilka dni dowiedziałam się o jej śmierci... Dziś cieszę się, że Bóg mi pozwolił się z nią spotkać, a przede wszystkim z tego, że los zaprowadził mnie właśnie do Radzionkowa. Byłam coś winna ks. Brze-

zynie. Ucieszyłam się, że spotkałam jego matkę i choć trochę uradowałam jej serce."

Prowadzi nas Opatrzność Boża.

Dziwne i pełne niespodzianek są losy człowieka, ale jedno jest pewne - prowadzi nas Boża Opatrzność, która często przez drugiego człowieka uaktywnia swoją moc. Tego doświadczyła Wanda Seniuk-Gaś. Matka oblata, ukojona opowieścią o swoim synu mogła spokojnie odejść. Wówczas ks. Karol przebywał w Belgii, gdzie dokładnie przed trzydziestoma ośmioma laty, schorowany umarł, w dużej mierze na skutek przeżyć wojennych. „Wiem - mówi pani Wanda, że to z niedożywienia. Ja przeżyłam dzięki niemu, inne dzieci też."

Post scriptum.

Pani Wanda kilka razy opowiadała mi tę historię. Ks. Karol był dla niej kimś niezwykłym, niekanonizowanym, cichym świętym. „Byłem głodny - daliście mi jeść” - cisną się na usta słowa Chrystusa. Świętobliwy oblat głosił życiem Chrystusową naukę, ratując od głodu dzieci, nie tylko polskie, w obozie w Rivesaltes. Wanda Seniuk-Gaś była jednym z nich. Nie sposób byłoby nie wspomnieć o tej historii życiem pisanej. Wprawdzie od tej pory minęło już tyle lat, ale wspomnienie jest wciąż żywe. Wywołuje u pani Wandy wzruszenie i wdzięczność dla dobrego księdza z Radzionkowa, który tam, w obozie, był obrazem Boga na ziemi, kochał bliźniego ponad siebie samego.

W katechizmie pani Wandy, który otrzymała od ks. Karola, na samym końcu jest jedna tylko pieśń „Kiedyś o Jezusie chodził po świecie”. Ks. Karol kochał dzieci, jak nakazywał Jezus i „brat je w objęcia” kojąc ich głód i cierpienie. Czytam ostatnią zwrotkę: „Kiedy w ostatniej będę potrzebie, gdy się rozstanę ze światem tym, zlituj się Jezus, weź

mnie do siebie, niech wiecznie spocznę przy sercu Twym”. Z pewnością ks. Karol znał dobrze tę pieśń i dziś spoczywa przy Jezusowym Sercu. Pani Wanda jest o tym święcie przekonana. Ja też.

Z Wandą Seniuk-Gaś rozmawiała Maria Kielar-Czapla

Postowie

Pani Wanda często odwiedzała kraj swojego urodzenia - Francję. W 2003 r. pojechała do Argelès sur Mer. Nie była to łatwa decyzja. Wspomnienie kilku miesięcy pobytu w obozie koncentracyjnym nie zachęcało, aby jeszcze raz stanąć na tamtej ziemi. Jednak zdecydowała się. Niepewnym krokiem udała się w dobrze znane miejsce sprzed lat. Argelès sur Mer zmieniło wizerunek. Urlopowicze w kostiumach kąpielowych, wypoczywający na plaży otoczonej wzgórzami w blasku słońca, palmy, bez troskie dzieci biegające po plaży. Zmienił się wizerunek Argelès sur Mer. Ani śladu po byłym obozie. Żadnej tablicy, informacji. Pani Wanda dziwi się. Czyżby zapomniano o historii tamtych dni? W jej pamięci na zawsze pozostaną obozowe wspomnienia tego miejsca i twardy jak kamień piasek, który służył jej za łóżko przez setki obozowych nocy.

Informacja

Wanda Seniuk-Gaś zmarła w roku 2008. W Radzionkowie mieszka jej mąż Mariusz oraz córka Mirosława i syn Mariusz. W Villerupt mieszka do dziś jej przyjaciółka Georgette Żukowska-Aubertie, która w tamtych latach dzieliła los Wandy. Postanowiłam opublikować to wspomnienie, aby ocalić je od zapomnienia i umożliwić Czytelnikom „Głosu Katolickiego” poznanie historii Wandy i ks. Karola Brzeziny OMI. Artykuł ukazał się wcześniej, w 2006 r., w czasopiśmie parafii św. Włocława w Radzionkowie. □

Wielkanoc w Domach Polskiej Misji Katolickiej

Triduum Paschalne w Lourdes, Dom Polski „Bellevue” - Route de Barthès; 65100 Lourdes

Wielki Czwartek - kolacja: 18³⁰, Msza św. Wieczery Pańskiej w kaplicy: 20⁰⁰; Adoracja. **Wielki Piątek** - śniadanie: 8³⁰, obiad: 13⁰⁰, Nowenna do Miłosierdzia Bożego w kaplicy: 15⁰⁰, Droga Krzyżowa w Sanktuarium: 16⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Celebracja Męki Pańskiej w kaplicy; Adoracja: 20⁰⁰. **Wielka Sobota** - śniadanie: 8³⁰, przejście śladami św. Bernadety oprowadza ks. Kapelan: 9³⁰, obiad: 13⁰⁰, Nowenna do Bożego Miłosierdzia w kaplicy - poświęcenie pokarmów: 15⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Wigilia Paschalna w kaplicy: 20⁰⁰. **Niedziela**

Wielkanocna - śniadanie: 8³⁰, Msza św. w kaplicy: 10⁰⁰, obiad: 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** - Msza św. w kaplicy: 7⁰⁰, śniadanie: 8³⁰, Msza św. w kaplicy: 11⁰⁰, obiad: 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰. **Pobyty:** dzień zwykły - 44 € od osoby (nocleg + posiłki), dzień świąteczny - 54 € od osoby (nocleg + posiłki). Dojazd we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel. 05 62 94 91 82; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr; www.pmk-lourdes.blogspot.fr

Triduum Paschalne w Domu PMK w La Ferté sous Jouarre - 31, rue d'Hugny; 77260 La Ferté sous Jouarre

Wielki Czwartek - Msza św. Wieczery Pańskiej: 18⁰⁰, Adoracja; kolacja: 19³⁰. **Wielki Piątek** - śniadanie: 8³⁰, obiad 12³⁰. Droga Krzyżowa: 15⁰⁰. Liturgia Męki Pańskiej w kaplicy: 17⁰⁰, Adoracja; kolacja: 19⁰⁰. **Wielka Sobota** - śniadanie: 8³⁰. Poświęcenie pokarmów: 11⁰⁰, obiad: 12³⁰, Liturgia Wigilii Paschalnej: 18⁰⁰, kolacja świąteczna (po zakończeniu Liturgii) ok. 20⁰⁰. **Niedziela Zmartwychwstania** - śniadanie wielkanocne 9⁰⁰, Msza św.: 11⁰⁰,

obiad wielkanocny 13⁰⁰, kolacja: 18³⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** - śniadanie: 9⁰⁰, Msza św.: 11⁰⁰, obiad świąteczny: 13⁰⁰, kolacja świąteczna: 18³⁰. **Pobyty:** dzień zwykły (nocleg + wyżywienie) - 55 €; dzień świąteczny (nocleg + wyżywienie) - 70 €. Dojazd we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel/fax 01 60 22 03 76; e-mail: pmk.laferte@free.fr; www.pmkj-ouarre.blogspot.fr

Wielkanoc na Korsyce - Dom PMK św. Jacka - 20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo, Bastia
Liturgia Triduum Paschalnego. **Wielki Czwartek:** Msza św. Wieczery Pańskiej: 20⁰⁰. **Wielki Piątek:** Liturgia Męki Pańskiej: 16⁰⁰. **Wielka Sobota:** Msza św. Wigilii Paschalnej: 20⁰⁰. **Niedziela Wielkanocna:** Msza św.: 8⁰⁰.
Możliwość uczestnictwa w ludowych obrzędach korsykańskich. Dojazd we własnym zakresie. **Pobyty:** dzień zwykły - 53 € (nocleg + posiłki); dzień świąteczny - 60 € (nocleg + posiłki). **Informacje i zapisy:** tel. 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@yahoo.fr; www.maison-saint-yacinthe.com

Wielkanoc w Dinard - Villa „La Vistule”

5, rue De La Vistule; 35800 Dinard-St.Emogat

Poświęcenie pokarmów wielkanocnych w Wielką Sobotę i Msza św. w Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc) - do ustalenia z uczestnikami świątecznego pobytu w domu: **Pobyty:** Wyżywienie i dojazd we własnym zakresie.

Informacje i zapisy: ks. Krzysztof Nowak tel. 06 40 17 34 80; e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

Kochał Polskę i wspierał swoją Ojczyznę

Śp. Józef Dwernicki

Dnia 24 lutego 2014 r. w bazylice ś. Józefa w Grenoble została odprawiana Msza św. za śp. Józefa Dwernickiego. Koncelebrowali ją: ks. Christian Soudee – z rodziny zmarłego, ks. dr Krystian Gawron wicerektor Polski, j. Mi. j. Katolicki, j. z Paryża, ks. Mariusz Śliwa saletyn, proboszcz parafii św. Jakuba w Grenoble i ks. Dariusz Witasik duszpasterz wspólnoty polonijnej w Grenoble. Eucharystia zgromadziła licznie przybyłą z różnych stron świata rodzinę zmarłego, wielu jego przyjaciół i znanych. U stóp ołtarza złożono wianok biało-czerwonych kwiatów, przywiezionych z Warszawy dla uczczenia tego wielkiego, a zarazem bardzo skromnego Polaka.

Józef Dwernicki urodził się 19 kwietnia 1929 r. w Warszawie, z ojca – Józefa Gotarda Dwernickiego i matki – Jadwigi, Felicji, Marii z domu Serwatowskiej. Na chrzcie św. otrzymał imiona Józef, Władysław, Maria, po nim przyszli na świat dwaj jego bracia Antoni i Krzysztof.

W 1930 r. rodzina przeniosła się do Jezierzan pod Buczaczem do majątku teścia – Władysława Serwatowskiego – i tam gospodarowała do roku 1939. W tym czasie dzieci miały zapewnioną naukę w domu, uczyły się języków obcych. Rodzice dbali o wychowanie dzieci, o kulturę bycia, wymagali umiejętności przewyższania siebie, ofiarności. Sami formowali ich postawy patriotyczne, czytając im często fragmenty historii Polski. Rodzina była głęboko religijna. Rodzice z synami modlili się wspólnie każdego wieczoru.

Ojciec był człowiekiem pracującym w Warszawie na rządowych stanowiskach, potem z właściwym sobie dynamizmem i ofiarnością pracował w różnych organizacjach na rzecz podniesienia warunków bytowych i kultury agrarnej w całym okręgu Lwowskim. Był bardzo znanym i cenionym działaczem społecznym. Przekazywał dzieciom wiedzę o ich przodkach, walczących za Ojczyznę.

Dzień 17 września 1939 r. zmienia zupełnie sytuację rodziny. Po brutalnej napaści sowieckiej na Polskę, spodziewając się represji, Dwernicki opuszczają Jezierzany, rozdając pracownikom cały swój majątek. Wyjeżdżają w kierunku Rumunii, celem podróży miała być Francja.

19 grudnia 1939 r. urodził się brat Józefa, Krzysztof. Rodzice kontynuowali podróż przez Jugosławię i Włochy do Francji, aż do Paryża, gdzie Dwernicki miał wielu znajomych, dzięki czemu otrzymał nominację prezesa Polskiego Czerwonego Krzyża w Marsylii i tu PCK przekazał mu w zarząd szpital. Pomagał przy tym Polakom, załatwiając im możliwość przejścia przez granicę.

Po przyjeździe do Francji, od marca 1940 r., Józef podjął dalszą naukę w College Stanislas w Cannes i w Turenne w Villard de Lans.

13 lipca 1944 r. jednostka gestapo weszła do szpitala i aresztowała 6 osób, w tym Dwernickiego. W sumie 120 aresztowanych przetrzymywano w twierdzy de Cote Lorette a Saint Genis Laval, blisko Lyonu. Tam też wszystkich rozstrzelano 17 sierpnia.

15 letni Józef i cała rodzina dowiedzieli się o śmierci ojca, gdy na dworcu Peyrache w Lyonie znaleziono skrzynię z rzeczami i dokumentami, a na liście znaleziono nazwisko ojca z dopiskiem „Erschossen”. Wszystkie ofiary masakry spoczywają we wspólnej mogile na miejscu zbrodni. Matka Józefa przeżyła zdrowiem śmierć męża zapadając na depresję.

W 1950 r. Józef podejmuje pracę w firmie budowlanej, a następnie, od 1953 w przedsiębiorstwie Brossette na różnych

stanowiskach i w różnych krajach Afryki. W 1958 r. żeni się z Marie-Annick Soudee. Mają trzy córki Annę, Elżbietę i Helenę.

W roku 1967 Józef wraca do Francji, pracując w swojej branży do roku 1990, w którym przechodzi na emeryturę.

Tymczasem w Polsce, dotąd zniewolonej przez reżim komunistyczny, zachodziły poważne zmiany. Wybór Jana Pawła na papieża dodał Polakom wiary w zwycięstwo dobra. Naród pragnął wolności, niepodległości i zasadniczych przemian gospodarczych. Zorganizowany sprzeciw społeczeństwa doprowadził do powstania Solidarności. Naród szukał pomocy na Zachodzie. Znalazł też wsparcie wśród Polonii.

W Józefie Dwernickim z wielką siłą doszedł do głosu patriotyzm przodków. Poświęcił się bez reszty sprawom Polski. Był inicjatorem bardzo wielu form działania na rzecz pomocy Rodakom. Potrafił przekonać i zjednać dla sprawy pomocy wiele firm i organizacji. Aby móc samemu działać, zrobił nawet prawo jazdy na samochody ciężarowe i prowadził konwoje z lekami do Krakowa, do apteki Darów, transporty łózek i sprzętu medycznego do szpitali, transporty żywności i odzieży. Sam prowadził taki konwój samochodów przez Austrię do Częstochowy, Warszawy, Krakowa i Elbląga.

Józef Dwernicki nie tylko organizował pomoc materialną, był wspieranym obrońcą sprawy polskiej na Zachodzie. Potrafił tłumaczyć rzeczywistość polską tym, którzy jej nie znali, zawsze bronił prawdy, znał doskonale dzieje naszego Narodu, gotów był podjąć każdą akcję dla niesienia pomocy Polakom. Przez długie lata trwało organizowanie transportów do Polski, szczególnie leków.

Przez pamięć ojca, kontynuował jego dzieło, by wspierać ukochaną Ojczyznę. Nie dziwi nas patriotyzm Józefa, był on czymś oczywistym, dla tych, którzy znają dzieje jego przodków. Już w wieku XIX rodzina Dwernickich wpisała się w historię Polski. Po Powstaniu Listopadowym, zaangażowani w życie polityczne, czy kulturalne, byli zmuszeni uciekać z kraju, by uniknąć represji. Znaczna część znalazła schronienie we Francji. W grupie, w której był Mickiewicz i Norwid, był również generał Dwernicki, pradziad ojca Józefa. Generał Dwernicki był również zaangażowany w tworzeniu Legionów Dąbrowskiego we Włoszech.

Józef Dwernicki był wielkim Polakiem, który swój patriotyzm czerpał z przykładu przodków i z głębi życia religijnego. Realizował w swoim życiu słowa „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

Po przyjęciu sakramentu namaszczenia chorych, odszedł do Pana Boga, który zawsze był mu bliski.

Wdzięczni za Jego wrażliwość na sprawy Polaków i Polski, prosimy o wieczną radość dla niego. Zachowamy Go w serdecznej pamięci, jako wzór Polaka patriotę. □

A. Chrzunowski

Zimowisko w Tatrach

Grupa dzieci i młodzieży z polonijną parafii w Aulnay-sous-Bois bardzo aktywnie wykorzystała czas zimowych ferii szkolnych. Albowiem dzięki zaangażowaniu duszpasterza, ks. Zbigniewa Wcisło SChr i swoich rodziców, mogła w polskich Tatrach doskonalić umiejętności związane z jazdą na nartach i snowboardzie. Ale nie tylko...

Nad bezpieczeństwem w podróży i podczas pobytu czuwał ks. Zbyszek z kilkunastoma rodzicami, do których dołączył duszpasterz z Bruay La Buisnière, ks. Tomasz Mikulak SChr. A pod okiem doświadczonych instruktorów ze szkółek narciarskich młodzi (ale też i starsi) uczestnicy wyjazdu bądź zapoznawali się ze sztuką uprawiania sportów zimowych, bądź utrwalali to czego wcześniej się nauczyli, bądź też czerpali radość z zsusowania po górskich stokach narciarskimi trasami.

Jak już wspomnieliśmy, nasz zimowy wyjazd nie stał tylko pod znakiem nart. Przewidziano także i inne atrakcje: kulig, ognisko z pieczeniem kiełbasy i z towarzyszeniem góralskiej kapeli, spotkanie z podhalańskim gazdą, zwiedzanie Zakopanego, jazdę na tyżwach, kręgle i wiele innych.

Podczas tych wspólnych wakacji nie zabrakło też i elementu formacyjnego: uczestnicy zimowiska gromadzili się na wspólnej

modlitwie, podczas której polecali Dobremu Bogu intencje – swoje, swoich rodzin jak i całej parafialnej wspólnoty. W niedziele, które przypadły na czas ferii, wszyscy uczestniczyli w Mszy św. W pierwszą niedzielę – w kościele parafialnym w Murzasichlu, w drugą – odprawiono Mszę św. polową, w sali obok miejsca zakwaterowania.

Niewątpliwie zapadającymi w serce momentami były wizyty w dwóch sanktuariach: Matki Bożej Fatimskiej przy zakopiańskich Krzeptówkach i Miłosierdzia Bożego w podkrakowskich Łagiewnikach. Pielgrzymowanie do tego pierwszego odbywało się w ramach zwiedzania Zakopanego, do drugiego zaś udano się na zakończenie czasu wspólnego odpoczynku. Dzięki uprzejmości i życzliwości kierowców z «Sinbada», większość uczestników miała możliwość po raz pierwszy zobaczyć łagiewnickie sanktuarium. W kaplicy św. Siostry Faustyny mieszczącej się w podziemiach bazyliki Bożego Miłosierdzia, towarzyszący młodzieży kaptani sprawowali dziękczynną Eucharystię – za piękny, bezpieczny i szczęśliwy pobyt na ojczyźnej ziemi, podczas której nie zabrakło prośby w intencji całej naszej parafialnej wspólnoty, jej rodzin; rodziców, młodzieży i dzieci...

Dołączamy kilka fotografii, zapraszając jednocześnie na facebooka, gdzie można śledzić przebieg naszych wspólnych wakacji: (<https://facebook.com/aulnayzakopane2014?ref=ts&ref=ts>). □

Uczestnik

❁ **Wszelka pomoc językowa.** Pisma, formularze, rozmowy. Przystępne ceny. **T. 06 14 87 97 64**; e-mail: tlumaczenia.paryz@gmail.com

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. **02 31 85 23 66** – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. **02 31 78 25 93** – mówimy po francusku

Fax **02 31 34 98 93** | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

TŁUMACZENIA – KONSULTACJE PRAWNE

S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy – Tłumacz Przysięgły

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

❁ **Luxsus** - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI – OLSZYNA, WROCŁAW,
KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW. TEL.: **06 62 75 50 06**;
01 42 38 63 20; **(00 48 12) 284 12 50!**

❁ **WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT. 120€ – 60€!**
TEL. 06 20 03 34 85

kto

TÉLÉVISION CATHOLIQUE

KTO est accessible via le satellite,
la TV par ADSL, le câble, et par
Internet (www.ktotv.com)
en direct et en plein écran.

Canalsat (anciennement TPS) : canal 173

Coordonnées de KTO sur le satellite Astra : Satellite Astra 1KR
(19,2° Est) • Transpondeur : 22 • Fréquence : 11 538 MHz • Polaris-
ation : Verticale • Symbol rate : 22,0 MSymb/sec • Service ID : 6902 • PID
Vidéo : 602 • PID Audio : 622.

AL-ANON
ALATEEN

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

AL-ANON – GRUPA „ŚWIATELKO”

jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno so-
bie, jak i osobie mającej problem z alkoholem. Jeśli masz kochaną oso-
bę, której picie powoduje poważne problemy, będziesz serdecznie witany
na naszych spotkaniach. Nie mamy powiązań z żadnym wyznaniem wiary,
nie mamy żadnych zobowiązań prawnych, składek ani wpisowego. Dzie-
limy się wzajemnie naszym doświadczeniem, siłą i nadzieją. Twój postę-
p może się dokonać według twójego własnego sposobu i tobie właściwego
tempa. My tylko zachęcamy, abyś wziął udział w naszej wspólnej sprawie.

Spotkania odbywają się **W KAŻDY CZWARTEK o godz. 20⁰⁰**
w salce obok kościoła polskiego św. Genowefy 18 rue Claude Lorrain, 75016
Paris (M° Exelmans) **ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ AL-ANON**

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe –
we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do
20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – do-
płatą wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji
GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29;
fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkato@club-internet.fr

Ukraina czeka na polską pomoc – apeluje Caritas.
*Organizacja zbiera fundusze na zakup leków i żywności dla
potrzebujących.*

Osoby chcące włączyć się w pomoc dla Ukrainy mogą to
uczynić dokonując wpłaty na konto Caritas Polska:
PL 77 1160 2202 0000 0000 3436 4384
z dopiskiem „Ukraina”.

Rozliczenia księgowo

07 60 74 90 98

• Dowóz
materiałów

TEL.
06 21 36 32 09

• Wywóz
GRUZU

snb@entreprisedemolition.fr

❁ TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.
T. 06 98 58 86 36

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

❁ DO SPRZEDANIA

Dom (410 m²), działka 4 ary w Krakowie - Bonarka.
Kontakt we Francji i szczegóły - **TEL. 06 28 59 69 14.**

Poradnia Psychologiczna

przy Parafii polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰

Specjalistyczny Gabinet Ortodontyczny

DR AGNÈS PALUCHA

118, av. Jean-Jaurès - 75019 Paris, Métro: Ourcq/Laumière
tél. **01 83 96 03 00**

❁ USŁUGI

Firma budowlana z Polski wykona kompleksowe roboty
budowlane i remontowe (łącznie z hydrauliką i elektryką)
po przystępnych cenach w miesiącach: kwiecień – sierpień
2014 r. **TEL. +48 608 131 309.**

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD**Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.**

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Masz problemy z prawem i nieregulowane sprawy w Polsce?

Kompleksowa pomoc w zakresie prawa karnego, cywilnego, rodzinnego na terenie całej Polski - reprezentacja przed sądami polskimi.

Adwokat Grzegorz Stojek, email: gdstojek@wp.pl
tel. kom.+33 6 59 95 89 91; +48 501 777 854

1237p06

- WIDEOFILMOWANIE

- FOTOGRAFIA OKOLICZNOŚCIOWA

CHRZEST, KOMUNIA, ŚLUB

- kamerzyści i fotograf do Państwa dyspozycji

tel. 06 50 99 55 47; www.photovideoart.fr

1215p06

**Anonimowi Alkoholicy
niedziela, godz. 17:00**spotkania otwarte dla
wszystkich zainteresowanych**3 Rue Rampal
75019 Paris**

Belleville

tel. kontaktowe:
0 625 973 095
0 618 916 541GRUPA POLSKOJEZYCZNA
„NIEDZIELNA”

10-15

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

BIURO TŁUMACZEŃ**W. A. KOCZOROWSKI**

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu

90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry

lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 70 28 55 66 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.* **TOWARZYSZENIE W URZĘDACH,
LEKCJE JĘZYKA FRANCUSKIEGO.****TEL. 06 12 79 44 37; agnieszkapl@hotmail.fr**

1225p04

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiemPrzyjdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

i w każdy piątek godzinach od 19³⁰ do 21³⁰
w Domu Jana Pawła II (52, av. Laplace, 94110 Arcueil - RER B stacja „Laplace”)**Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików****Nam się udało – Tobie też się może udać****AL-ANON
ALATEEN**Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików**Al-Anon** jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.**Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20**
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)**Grupa Alateen** spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20****Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!****Tel: 06 26 45 56 46****GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Tygodnik polski za granicą

(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 11 (2537): 16.3.2014

Commission paritaire N°: 0515 G. 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkcat@club-internet.fr; vkcat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) – 56,60 €, pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 5.3.2014

Inf. o prenumeracie na str. 3

POLVOD**TYLKO POLSKIE FILMY**Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl**TRWA** PROGRAM

17 - 23 marca 2014

PONIEDZIAŁEK 17 MARCA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Wiśń to też Polska 9²⁵ - Słowo Życia 9³⁰ - Vatican magazine 10⁰⁰ - Informacje 10³⁰ - Rozmowy niedokończone 11⁵⁵ - Św. na każdy dzień 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 12¹⁵ - By odnowić oblicze ziemi 13⁰⁵ - Koncert życzeń 15⁴⁵ - Słowo Życia 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16³⁰ - Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ - Reportaż(2) 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 19³⁰ - Dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel Jasnogórski 21²⁰ - Polski pkt. widzenia

WTOREK 18 MARCA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ - Reportaż 9⁵⁰ - Słowo życia 10⁰⁰ - Informacje 10⁴⁵ - Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ - Mocni w wierze 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 12³⁵ - Św. na każdy dzień 15⁴⁵ - Słowo życia 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Kalejdoskop młodych 16³⁰ - Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ - Św. na każdy dzień 17⁰⁰ - Na zdrowie 17²⁵ - Św. na każdy dzień 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19³⁰ - Dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Myśląc Ojczyzna 21⁰⁰ - Apel Jasnogórski 21²⁰ - Polski pkt. widzenia

ŚRODA 19 MARCA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ - Dla dzieci 9⁰⁰ - Kalejdoskop młodych 9²⁵ - Aromatyczne inspiracje

10⁰⁰ - Audycja generalna 11²⁵ - Myśląc Ojczyzna 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Na zdrowie 17⁰⁰ - Po stronie prawdy 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19²⁵ - Św. na każdy dzień 19³⁰ - Dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Myśląc Ojczyzna 21⁰⁰ - Apel Jasnogórski 21²⁰ - Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 20 MARCA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Polski pkt. widzenia 8⁴⁵ - Dla dzieci 9⁰⁰ - Na zdrowie 10⁰⁰ - Informacje 10¹⁵ - Rozmowy niedok. 11²⁵ - Felieton 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 12²⁰ - Po str. prawdy 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Z wędką nad wodę 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończony 19³⁰ - Dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel Jasnogórski 21²⁰ - Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 21 MARCA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ - Dla dzieci 9⁴⁵ - Duc in altum 10⁰⁰ - Informacje 10¹⁵ - Rozmowy niedokończone 11²⁵ - Głos Polski 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 15⁰⁰ - Koronka do Miłosierdzia Bożego 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Siódmy Sakrament 17⁰⁰ - Jazda próbna 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Westerplatte młodych 18⁵⁵ - Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ - Warto zauważyć

19³⁰ - Dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel Jasnogórski 21²⁰ - Polski pkt. widzenia

SOBOTA 22 MARCA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Westerplatte młodych 8⁵⁵ - Św. na każdy dzień 10⁰⁰ - Informacje 10¹⁵ - Myśląc Ojczyzna 10³⁵ - Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ - Kropelka radości 12⁰⁰ - Anioł Pański 12²⁰ - Warto zauważyć 13²⁰ - 7 Sakrament 15²⁰ - Św. na każdy dzień 15³⁰ - Koncert życzeń 15⁵⁰ - Słowo Życia 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Mocni w wierze 16⁴⁰ - Sanktuarium Polskie 17⁰⁰ - Z Parlamentu Europejskiego 17²⁵ - Przegląd Niedzieli 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19³⁰ - Dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Różaniec 21⁰⁰ - Apel 21²⁰ - Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 23 MARCA

8⁰⁵ - Polski pkt. widzenia 8³⁰ - Z Parlamentu Europejskiego 9⁰⁰ - Spotkanie z M. Buczek 9¹⁵ - Przegląd Źródła 9²⁰ - Przegląd Niedzieli 9³⁰ - Msza Św. 11⁵⁵ - Św. na każdy dzień 12⁰⁰ - Angelus 12²⁰ - Wiśń to też Polska 13³⁰ - By odnowić oblicze ziemi 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Koncert życzeń 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19³⁰ - Dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Zaczerpnij ze źródła 21⁰⁰ - Apel Jasnogórski 21²⁰ - Vatican magazine 21⁵⁰ - Jak My to widzimy. □

Polscy Księża Mistrzami Europy

Reprezentacja Polski Księżów rywalizowała z złoty medal na VIII Mistrzostwach Europy Księżów w Halowej Piłce Nożnej, które odbyły się w Lidzie na Białorusi od 24 do 28 lutego 2014 r.

W meczu finałowym polscy księża pokonali 2:1 reprezentację Chorwacji. Jest to już piąty triumf polskich kapitanów na mistrzostwach Europy.

Trenerem drużyny polskich księżów był Marek Parzyszek (były zawodnik Korony Kielce), II trener - ks. Tomasz Winogrodzki, a kierownikiem drużyny Dariusz Meresiński.

W finale po zaciętym i emocjonującym meczu Polacy pokonali Chorwację 2:1. W półfinale pewnie wygrali z Białorusią 5:0. W rozgrywkach grupowych zremisowali z Portugalią 0:0 oraz wygrali z Austrią 5:0. W ćwierćfinale zwyciężyli Rumunię 2:0.

W mistrzostwach uczestniczyły repre-

zentacje: Słowenii, Chorwacji, Portugalii, Białorusi, Słowacji, Włoch, Czarnogóry, Węgier, Austrii, Bośni i Hercegowiny, Rumunii, Ukrainy i Polski. Księża polscy nie przegrali żadnego meczu. □

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

17 – 23 marca 2014

PONIEDZIAŁEK

17 MARCA

7⁰⁵ Nożem i widelcem – magazyn 7²⁵ Znak Orła – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Tygodnik.pl 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Blondynka – serial 13⁴⁵ Made in Poland – teleturniej 14²⁰ Kulturalni PL 15²⁰ Naszaarmia.pl 15⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 16²⁰ Studio Wschód 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Makłowicz w podróży – magazyn 18²⁵ Saga rodów – magazyn 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Cafe Historia 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Głęboka woda – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 23⁵⁰ Fascynujące śląskie – reportaż 0²⁰ Naszaarmia.pl 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Znak Orła – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

18 MARCA

6⁵⁵ Słownik polsko@polski 7²⁵ Sześć milionów sekund – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Czas honoru – serial 13⁵⁰ Dzika Polska – serial 14³⁰ Tomasz Lis na żywo 15³⁰ Informacje kulturalne 15⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 16²⁰ N czotówka pasmowa – reportaż 16²⁰ Fascynujące śląskie – reportaż 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Koncert poświęcony pamięci J. Wasowskiego 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Hala odlotów 23³⁵ Po prostu 0¹⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sześć milionów sekund – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA

19 MARCA

7⁰⁵ Ex Libris – magazyn 7²⁵ Rozalka Olaboga – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Głęboka woda –

serial 13⁵⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 14²⁵ Sztuka życia – telenowela 14⁵⁵ Po prostu 15³⁰ Notacje – dokument 15⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 16¹⁵ Kocham Kino – magazyn 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Jubileusz Wiesława Gotasa 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Siostry – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 23⁴⁵ Przystanek Gdańska – reportaż 0¹⁵ Made in Poland – teleturniej 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Rozalka Olaboga – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK

20 MARCA

7⁰⁰ Stary w Nowym – reportaż 7²⁵ Plecak pełen przygód – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Siostry – serial 14⁴⁰ Przystanek Gdańska – reportaż 15¹⁰ Reportaż 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁰ Tygodnik Kulturalny 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁵ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Głina – serial 23⁵⁰ Niedokończona historia – dokument 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Plecak pełen przygód – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK

21 MARCA

7⁰⁰ Wilnoteka – magazyn 7¹⁵ Polonia w Komie 7²⁵ Powrót do Wiklinowej Zatoki(2) – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁵⁰ Komisarz Alex – serial 14³⁵ Felieton 14⁵⁰ Jak to działa – magazyn 15²⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁰ Hala odlotów 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁰ Łamigłówa 17⁴⁵ Chtopak z Sosnowca – koncert 18³⁰ Polskie

drogi – jak powstawał serial 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁰ Ex Libris – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Kto nigdy nie żył – dramat 0³⁰ Polskie drogi – jak powstawał serial 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Powrót do Wiklinowej Zatoki(2) – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA

22 MARCA

8⁵⁵ Polonia 24 9⁴⁰ Załoga Eko – magazyn 10⁰⁰ Niespokojne umysły 10²⁵ Świat się kręci 11²⁰ Więzy krwi – serial 12¹⁰ Łamigłówa 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Makłowicz w podróży – magazyn 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁵ Niedokończona historia – dokument 15⁵⁰ Polonia w Komie 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ 21 Przegład Piosenki Aktorskiej 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Czas honoru – serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam – magazyn 22⁴⁰ Handlarz cudów – dramat 0²⁰ Słownik polsko@polski 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA

23 MARCA

8²⁰ Polacy tu i tam – magazyn 8⁵⁰ Felieton 9⁰⁰ Łamigłówa 9⁰⁵ Awantura o Basię – serial 9⁴⁰ Ziarno 10¹⁰ Tygrysy Europy – serial 11¹⁵ Pamiętaj o mnie 11³⁰ Saga rodów – magazyn 11⁵⁰ Dokument 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Msza św. – kościół św. Józefa w Poznaniu 14⁴⁰ Chtopak z Sosnowca – koncert 15³⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 16⁰⁵ Alchemia zdrowia i urody 16²⁵ Dzika Polska – serial 16⁵⁵ Made in Poland – teleturniej 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Kabaretowa Scena Dwójki 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Blondynka – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 23⁰⁰ Tygrysy Europy – serial 0⁰⁵ Dzika Polska – serial 0³⁰ Niespokojne umysły 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Idzie wiosna...

